

DZIŚ W NUMERZE:

Blisko 60 lat na scenie **str. 3**

Czy polskie przedszkola... **str. 4**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

Treningi w pełnym toku **str. 8**

SOBOTA

12 STYCZNIA 2008

NR 5

ROCZNIK LXIII

CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Będą zmiany w ustawie o gminach

PRAGA (kor) – O nowelizacji ustawy o gminach, zwłaszcza punktu dotyczącego powoływania oraz kompetencji gminnych komisji ds. mniejszości narodowych dyskutowała w środę Komisja Rady Rządu RC ds. Współpracy z Samorządami. Zaolzie reprezentowali Bronisław Walicki, Mariusz Zawadzki i Eugeniusz Kiedroń.

Jak poinformował nas E. Kiedroń, dyskusja była długa i burzliwa. Dotyczyła głównie liczby reprezentantów mniejszości we wspomnianych komisjach. – Naszym celem było m.in. odrzucenie możliwości powoływania jej członków także drogą losowania, co nam się w pełni udało – stwierdził. – Staraliśmy się też przekonać członków Komisji, by zaakceptowali w nowelizowanej ustawie zapis, by skład komisji ds. mniejszości odzwierciedlał procentową liczebność konkretnych mniejszości narodowych, wychodząc z danych ostatniego spisu ludności z 2001 r. W końcu doszło do kompromisu. Zapis w ustawie mówi

o tym, że komisje zostaną obowiązkowo powołane wszędzie tam, gdzie mniejszości narodowe wg ostatniego spisu stanowią co najmniej 10 proc. mieszkańców gminy. Warunkiem jednak będzie pisemny wniosek wniesiony do urzędu gminy czy miasta przez przynajmniej jedną organizację mniejszościową.

Nie udało się natomiast przeformułować propozycji, by przedstawiciele jednej mniejszości narodowej reprezentujący więcej niż 10 proc. mieszkańców mieli w komisji ds. mniejszości narodowych liczącą przewagę.

Ciąg dalszy na str. 2

Fot. KATEŘINA CZERNÁ

„Kąpielisko Ostrów” Pawła Huellego to pierwsza w nowym roku propozycja Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego. Na scenie zobaczymy m.in. (od lewej): Mariusza Osmelaka, Krzysztofa Cisa (gościnnie) oraz Grzegorza Widerę. Premiera – dziś, godz. 17.30.

Zależy od wyników zapisów

TRZYNIEC (hs) – Jak będzie wyglądał przyszły rok szkolny w trzynieckich polskich podstawówkach? – Wszystko zależy od wyników zapisów do pierwszych klas, które odbędą się 15 i 16 stycznia – uważa burmistrz miasta Věra Palkovská. – Po zapisach spotka się Komisja ds. Wychowania

i Kształcenia, która później razem z Wydziałem Szkolnictwa prześle Zarządowi Miasta propozycję organizacji szkół na rok szkolny 2008-2009.

Zgodnie z uchwałą rady miejskiej, proces połączenia polskich szkół z ul. Dworcowej i na Tarasie powinien zakończyć się 31 sierpnia

br. Możliwe jednak, że polskie szkoły nie zostaną „zoptymalizowane” w tym terminie. – To, jak długo będzie trwał legislacyjny proces łączenia szkół zależy od postawy województwa oraz ministerstwa szkolnictwa – potwierdziła burmistrz.

Ciąg dalszy na str. 2

Sobota 26.1.2008
DK Trzyniec Trzyniec

Odjazd z balu autobusami od DK Trisla o godz. 3.00 do Cz. Cieszyńska i Jabłonkowa zapewniony.

Bal 68 gimnazjum

Program: do tańca przygrywa p. Grygar, dyskoteka Bartnicki, kapela ludowa Olza, polonez klas II, przegląd mody, gimnazjaliści z fragmentami muzikalu Boom

CENTRUM OPEN
OKNA ■ DRZWI

www.centrumopen.cz

profesjonalna wymiana okien

U NAS CIĄGŁE CENY
JAK Z 5% VAT

774 287 750
Cieszyń, ul. Zamkowa 2, Most Przyjaźni
wjazd do Czech – po polskiej stronie

800 100 194
bezpłatna linia
Slezská Ostrava, ul. Těšínská 96/42

UWAGA!

Zapraszamy wszystkich pełnomocników gminnych i przedstawicieli organizacji na kolejne posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC 15. 1. o godz. 16.00 w siedzibie Kongresu Polaków w RC. W programie organizacja sejmików gminnych. Prosimy o liczny udział.

Pogoda

SOBOTA – Wzrastające zachmurzenie, deszcz. Temperatura w nocy od 1 do -1 st. C, w dzień od 5 do 8 st. C. **NIEDZIELA** – Zachmurzenie zmienne, możliwe śnieżyce. Temperatura w nocy od 0 do -3 st. C, w dzień od 2 do 4 st. C. **PONIEDZIAŁEK** – Częściowe zachmurzenie i bez opadów. Temperatura w nocy od 1 do -2 st. C, w dzień od 4 do 7 st. C.

Co fčil s tu hvaru?

Pestre kroje, sličné děvuchy... A k tomu vyhravalo dvanásť muzyk a zpivaly fešne roby a eště fešnější synci. Pomyślicie, że zawiariwałem. Ale nie – to tylko redaktor trzynieckiego „Horizontu” w ten sposób opisuje Bal Gorolski, który odbył się w pierwszą tegoroczną sobotę w Mostach k. Jabłonkowa. „Horyzontalny” badacz języka śląskiego ludu jest chyba przekonany o tym, że typowy góral z Mostów czy Łomnej po prostu *bere sfoju robu a idě na bal. A tam se fšeci na sebe smjali a bylo im fajn. A vedro bylo jak v pradelně.*

Chyba nie mają racji ci, co obawiają się, że gwara ludu śląskiego zaniknie. Wystarczy sięgnąć po „Horizont” i czytać...

Ale tak to už chodi u nas nad Olšu, v tych našich krasnych horach...

JACEK SIKORA

Tyle razy jesteś człowiekiem, ile znasz języków!

~ T. G. Masaryk ~

Zapisz dziecko do szkoły z polskim językiem nauczania.

Wzbogacisz go o znajomość języka, co umożliwi:

- ♦ naukę w polskojęzycznych szkołach średnich w RC
- ♦ naukę w szkołach średnich w Polsce
- ♦ studia w Polsce ze stypendium Rządu RP
- ♦ ubieganie się o stypendium Fundacji Semper Polonia

Absolwenci polskich szkół mają otwarty olbrzymi polski rynek pracy.
Dwujęzyczne dzieci łatwiej uczą się języków obcych.

Daj dziecku szansę!

Kongres Polaków w RC

Do szkoły w Trzyńcu na Tarasie warto zapisać dziecko! Dlaczego?

Ponieważ zapewnia i oferuje:

- ♦ czyste środowisko – budynek szkolny tuż obok Parku Leśnego
- ♦ dogodny dojazd komunikacją miejską, duży parking dla samochodów
- ♦ duże, słoneczne klasy i klasopracownie
- ♦ supernowoczesne wyposażenie
- ♦ pełne pedagogiczne i fachowe wykształcenie nauczycieli
- ♦ indywidualne podejście do ucznia
- ♦ serdeczną, rodzinną atmosferę
- ♦ możliwość popołudniowego dokształcania
- ♦ pracę z uczniami utalentowanymi
- ♦ bardzo dobry poziom nauki języków: polskiego, czeskiego, angielskiego (od kl. 3.) i niemieckiego
- ♦ sukcesy w renomowanych konkursach i zawodach sportowych
- ♦ Szkolny Klub Florbalowy – od klasy 2.
- ♦ zajęcia muzyczne – kształcenie wokalne, grę na instrumentach (flety)
- ♦ Klub Dobrej Muzyki
- ♦ tradycje drużyny harcerskiej
- ♦ planowany całoszkolny wyjazd do Krakowa oraz zieloną szkołę nad Bałtykiem pod egidą Konsula Generalnego RP w Ostrawie
- ♦ ciekawe imprezy szkolne

Zarząd Szkolny Macierzy Szkolnej
Trzyniec Taras

9 771212 422065

Urodaków

■ Wobec braku porozumienia z dyrekcją Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie, lekarze zapowiadają, że w poniedziałek 14 stycznia o godzinie 8 rano przystąpią do strajku. Do Szpitala Śląskiego przyjmowani będą wyłącznie pacjenci w stanie ostrym, natomiast wszelkie przyjęcia i zabiegi zaplanowane wcześniej zostaną odwołane. Nie będą też pracowały przyszpitalne poradnie – zapowiedział Piotr Firczyk, przewodniczący Komitetu Strajkowego i jednocześnie szef cieszyńskiego oddziału Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy.

■ Cieszyńscy kupcy, którzy od ponad 14 lat handlują w obiektach przy ulicy Jana Łyska, 3 stycznia przeprowadzili zbiorowy protest przeciwko zamknięciu targowiska. Do likwidacji bazaru miało dojść już 1 stycznia, a zdaniem straży pożarnej i inspektora budowlanego – powinno o wiele wcześniej. W myśl przepisów, targowisko działa nielegalnie, nikt bowiem w ciągu kilkunastu lat o legalizację nie zadbał.

■ W roku ubiegłym funkcjonariusze Sekcji Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji odnotowali na drogach mniej przykrych zdarzeń, niż w roku 2006. Ogółem doszło do 197 wypadków oraz 1611 kolizji. Rany odniosło 226 osób, o 25 mniej niż w roku 2006. Niepokoi natomiast fakt, że na drogach powiatu cieszyńskiego zginęło aż 16 osób, podczas gdy w 2006 roku – 10.

■ „Do matury pozostało niewiele ponad sto dni, zaczął się więc czas balów studniówkowych. O wyborze czasu i miejsca imprez decydują uczniowie wraz z rodzicami – ostatnio w naszym regionie są to najczęściej hotele, domyczasowe, albo też hale sportowe, których pracownicy »specjalizują się« w obsłudze balów i zabaw. Dla rodziców studniówki oznaczają niestety spore wydatki, bo poza opłatą wejściową, pokrywają też koszty okazjonalnych kreacji dla swych pociech i wizyt w salonach piękności” – pisze wczorajszy „Głos Ziemi Cieszyńskiej”.

■ Przewóz towarów akcyzowych i nielegalna migracja – to główne obszary zainteresowań funkcjonariuszy straży granicznej po zlikwidowaniu kontroli ruchu na granicach. Mają – podobnie jak policja – uprawnienia do prowadzenia kontroli na terenie całego kraju, i z prawa tego korzystają. Podstawową formą pełnienia ich służby stały się mobilne patrole. Śląski Oddział Straży Granicznej odnotował pierwsze wykrycie po wejściu Polski i RC do strefy Schengen próby przemytu dużej ilości wyrobów spirytusowych bez akcyzy, a także zatrzymania cudzoziemców zamierzających opuścić nielegalnie terytorium Polski.

■ 6 stycznia w kościele Jezusowym w Cieszynie odbył się „Wieczór Kolęd”, który śmiało można nazwać przeglądem chórów działających na obszarze cieszyńskiej parafii ewangelicko-augsburskiej. Podobne wieczory parafia organizuje od wielu lat, zawsze w święto Trzech Króli.

■ Pogoda nie pokrzyżowała planów organizatorom IV Lotos Cup. W miniony weekend prawie 150 młodych skoczków z 12 klubów wystartowało w otwierających sezon zawodach na skoczniach w Zagórzu na Podkarpaciu. W roli faworytów występował podopieczni trenera Jana Szturca z KS Wisła Ustronianka i nie zawiedli oczekiwania. **Opr. (kor)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBUSNIK

Doc. Janina Raclavska powoli rozpakowuje dary Fundacji „Semper Polonia”. Wkrótce będą z nich korzystać studenci polonistyki.

Polonistyki drzwi otwarte

OSTRAWA (mro) – Jeszcze dziś o godz. 10 i 11 zainteresowani podjęciem studiów na polonistycie Uniwersytetu Ostrawskiego mogą dowiedzieć się szczegółów na ten temat. O przebiegu studiów i przypadających na ostatni tydzień maja egzaminach wstępnych poinformuje PhDr **Jiří Muryc** w pracowni nr 107 Wydziału Filozoficznego przy ul. Reální.

– *Studenci najczęściej pytają o możliwości korzystania z akademika, o zakres tematyczny studiów czy przebieg ustnego egzaminu wstępnego* – powiedział „GL” dr **Ireneusz Hyrnik**, pełniący wczoraj dyżur informacyjny. – *W czasach Internetu studenci*

już tak masowo jak dawniej nie przechodzą na Dni Otwarte, sięgają raczej po nasze strony internetowe – mówi doc. **Janina Raclavska**, szefowa slawistyki. Korzystając z okazji, prezentuje dar Fundacji „Semper Polonia” przekazany w środę przez wicekonsul **Agnieszka Fedorów**. – *To dar, który w pełni odpowiada naszemu zapotrzebowaniu. Oprócz książek, w tym najnowszych słowników, jest tu kopiarka, multifunkcyjny skaner, radiomagnetofon, wieża hi-fi i antena satelitarna. To wyposażenie pozwoli nam jeszcze bardziej podnieść jakość nauczania, zwłaszcza w zakresie tłumaczenia konsekwentnego.*

Będą zmiany w ustawie...

Dokończenie ze str. 1

– *Niepodważalnym bowiem argumentem było, iż istnieje możliwość, i to nie tylko teoretyczna, że próg 10 proc. przekraczają dwie mniejszości i później każda miałaby prawo liczebnej przewagi w komisji* – wy-

jaśnił E. Kiedroń. Dodał, że wniosek przyjęty na środowym spotkaniu trafi jeszcze do resortu spraw wewnętrznych, musi go uchwalić Rząd RC, później zaś projekt ustawy musi przejść przez obie izby Parlamentu RC.

Uzdrowisko obiera kierunek wschodni

KARWINA GRANICE (mro) – Obok uzdrowiskowych wieżowców w Granicach wyrośnie nowoczesny blok usług rehabilitacyjnych dla klientów przyzwyczajonej do wyższych standardów. Powstanie też przynajmniej jeden – po Świecie Witalności i Centrum Regeneracji – wyspecjalizowany dział obsługi pacjentów. Budowa obiektów ma trwać do 5 lat – informacje takie napłynęły z konferencji prasowej szefostwa uzdrowiska. Szefowie poinformowali także media o zmianach kadrowych i strukturalnych. Od 1 bm. dyrektorem został **Petr Kaciř**, były dyrektor szpitala we Frydku-Mistku. Pełniący przez ostatnie pół roku funkcję dyrektora **Igor Svoják** został prezesem zarządu i wkrótce stanie na czele holdingu „C&D Finance Holding” – strategicznego „parasola” nie tylko uzdrowiska darkowskiego, ale i innych jego przedsięwzięć.

Jaroslav Čánek, prezes rady nadzorczej uzdrowiska a wkrótce także i holdingu, zdradził, że holding zamierza rozwijać swą działalność w trzech kierunkach. Po pierwsze, rozszerzając wprowadzany system „z łóżka na łóżko” (chodzi o natychmiastową rehabilitację pacjentów,

którzy dopiero co przeszli operację, bez „postojów” domowego). W ramach tego programu Darków współpracuje prawie ze wszystkimi szpitalami w województwie (oprócz holdingu „Agel”), a także ze szpitalami akademickimi – w tym w Ołomuńcu, dwoma z Brna. Przygotowuje się również do podjęcia współpracy ze szpitalem akademickim w Ostrawie i miejskim w Ostrawie.

Po drugie, wkrótce oznajmi otwarcie swojej placówki w Arabii Saudyjskiej – z czeskim know-how, z czeskimi kadrami, gdyż jest tam spore zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi. Po trzecie, stale istnieje zainteresowanie rynkiem rosyjskim, nieco zapóźnionym w terapii, na którym można liczyć na klientelę z wyższymi zarobkami. – *Tu zmienimy nieco strategię, już nie będziemy koncentrować się na współpracy z biurami podróży, ale bezpośrednio ze szpitalami w Rosji* – zauważył Jaroslav Čánek. Dodajmy, że corocznie z usług uzdrowiska korzysta ok. 13 tys. osób, w tym ok. 10 proc. z Arabii Saudyjskiej i Rosji. Zarząd Darkowa jest również zainteresowany przyciągnięciem polskiej klienteli.

o w terenie

CIERLICKO GRODZISZCZ – MK PZKO zaprasza na tradycyjny BAL PZKO 25. 1. od godz. 19.00 do sali Domu Kultury w Grodziszczu. Orkiestra SMOLARI, występ pary tanecznej zespołu ELAN, bogata loteria. Przedsprzedaż miejscówek: U. Przywara tel.: 723 089 417, H. Smolón tel.: 776 839 996.

STONAWA – MK PZKO zaprasza na Stonawskie Ostatki 2. 2. o godz. 19.00. Dobra zabawa i bogaty bufet domowy – zapewnione! Bilety można jeszcze kupić w poniedziałek w Domu PZKO w godz. 16-18.

JABŁONKÓW – Dyrekcja i Macierz Szkolna PSP im. H. Sienkiewicza zapraszają rodziców oraz sympatyków szkoły na tradycyjny bal 12. 1. o godz. 19.00 do Domu PZKO. Do tańca przygrywa orkiestra „Galax”.

BOCONOWICE – MK PZKO zaprasza 19. 1. od godz. 19.00 do Domu

Kultury na Tradycyjny Bal. Do tańca i zabawy zagra popularny BLAF. Wejściówki w cenie 190 kc można zamawiać pod nr. tel. 724 348 217 lub u rejonowych.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza 15. 1. o godz. 17.00 na wykład z cyklu Spotkania z techniką pt. „Różnorodność biologiczna Beskidów”.

▲ Regionalny Klub Seniora zaprasza na 1. spotkanie w nowym roku 18. 1. o godz. 9.30 do salki Kongresu Polaków, ul. Komeńskiego 4.

▲ MK PZKO Osiedle zaprasza na tradycyjny bal 1. 2. o godz. 19.00 do restauracji na Brandysie. Gra „My Moment” i „Nowina”, w programie „Rytmik”. Przedsprzedaż biletów w biurze adwokackim JUDr A. Branna, Cz. Cieszyn, Moskiewska 4, tel.: 558 712 120.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK

moim zdaniem

DANUTY CHLUP

Oplaty? Jestem za

Kilka dni temu siedziałam nad kawą w bufecie szpitalnym, przez oszkloną ścianę obserwując ludzi, którzy starali się zrozumieć system działania automatu do pobierania opłat regulacyjnych. Pomagała im w tym pielęgniarka dyżurna. Chwilami przed automatem tworzyły się kolejki.

Pierwsze, co nasunęło mi się na myśl, było: Czy ma sens z powodu 30-koronowych opłat wprowadzać tak skomplikowany pod względem administracyjnym system? Z punktu widzenia korzyści ekonomicznych samego szpitala prawdopodobnie nie. Ale opłaty nie bez powodu nazywane są regulacyjnymi. Nikt nie może chyba sądzić, że 30 kc za badanie wyraża jego cenę. Przecież u fryzjera zapłacimy tyle samo za mycie głowy. Mechanik policzy sobie dużo więcej, by stwierdzić, dlaczego nie działa nam pralka.

Prawdopodobnie wielu naszych czytelników ma na tę sprawę inny pogląd, ale ja uważam, że opłaty regulacyjne mają sens. Właśnie ten, że powinny regulować zbędne korzystanie z usług służby zdrowia i zaopatrywanie się w leki „na zapas”. A opłata za pobyt w szpitalu? Tę, moim zdaniem, trzeba było już dawno wprowadzić. Przecież w domu też jemy, korzystamy z wody, ogrzewania, energii elektrycznej, pierzemy bieliznę...

Nie jestem wyborcą ODS ani też nie jest mi obojętne, ile wydam w związku z leczeniem pieniędzy. Jako matka trojga dzieci wolalabym oczywiście, by właśnie dzieci były od opłat zwolnione. Niemniej uważam, że nie możemy patrzeć na wszystko tylko przez pryzmat osobistych potrzeb i wygod. Nasz kraj nie jest najbogatszym w Europie, nie ma więc żadnej podstawy do tego, by u nas wszystko było za darmo. Nie rozumiem też głosów tych, którzy opłaty regulacyjne uważają za sprzeczne z konstytucją, gwarantującą bezpłatną opiekę medyczną. Przecież płacimy za nią od dawna – poprzez składki na ubezpieczenie zdrowotne. **chlupova@glosludu.cz**

Jutro Finał Orkiestry

CIESZYN (ep) – Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy zaprasza jutro na swój wielki, szesnasty już Finał. Na cieszyńskim Wzgórzu Zamkowym wiele będzie się działo.

Poza tradycyjną kwestą uliczną orkiestrowych wolontariuszy zaplanowany jest koncert na Wzgórzu Zamkowym, liczne atrakcje dla dzieci, a także coś dla rodzin. Nie zabraknie tradycyjnej już loterii fantowej, licytacji oraz światelka do nieba, którego forma jak co roku będzie niespodzianką. Wyjątkową

atrakcją tegorocznego Finału będzie możliwość licytacji noclegu na Wieży Piastowskiej. Będzie to nocleg dla dwojga z możliwością wykorzystania w okresie letnim. Organizatorzy liczą na to, że ten oryginalny pomysł spotka się z dużym zainteresowaniem i nie zabraknie chętnych.

Wolontariusze kwestować będą na ulicach miasta już od rana, po południu na Wzgórzu Zamkowym odbędzie się loteria fantowa, będą gry i zabawy dla dzieci, turniej dla rodzin oraz I Orkiestrowy Maraton. Celem XVI Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy jest pomoc dzieciom ze schorzeniami laryngologicznymi. Z zebranych pieniędzy wsparcie uzyskają dziecięce oddziały laryngologiczne i otolaryngologiczne.

Zależy od...

Dokończenie ze str. 1

A Tadeusz Wantula, wiceprezes Kongresu Polaków, tak ustosunkował się do jej wypowiedzi: – *Ciesz nas realistyczne podejście pani burmistrz. To dobrze, że zaistniała próba dialogu, a nie tylko monologu. Wszystko jest teraz w rękach rodziców. Według informacji podanych w listopadzie przez pełniącą obowiązki dyrektora szkoły Janę Cienciała, do przedszkoli w Łyżbicach uczęszcza obecnie 18 dzieci, które w przyszłym roku powinny rozpocząć naukę w pierwszej klasie.*

PZKO zaprasza członków na spotkanie 15. 1. o godz. 15.30.

GNOJNIK – Macierz Szkolna zaprasza na bal szkolny 12. 1. o godz. 19.00 do Domu Kultury w Trzyciezu. Gra orkiestra „MrBaby”.

CIERLICKO KOŚCIELEC – zaprasza na BAL POD RWD 19. 1. o godz. 19 do DPŻW na Kościelcu. Do tańca gra grupa „Sunset”. Miejscówki w cenie 280 kc, dla studentów 150 kc, do nabycia u p. Marii Legerskiej, tel.: 596 424 041 lub *autoleg@volny.cz*.

KLUB PROPOZYCJI – MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum zaprasza na spotkanie pt. „Jak to kiedyś było u nas na granicy” 17. 1. o godz. 17.00 do Klubu PZKO przy ul. Bożka. Program: prelekcja mgr. M. Steffka oraz dyskusja i opowiadania.

MILIKÓW CENTRUM – MK PZKO zaprasza na tradycyjny bal 12. 1. o

godz. 19.00 do Domu PZKO. Program i bufet zapewnione. Do tańca przygrywa „My Moment”.

PTTS „BŚ” – Uwaga! Zgłoszenia na obóz kolarski w Szternberku 17-24 sierpnia przyjmuje Zdzisław Fierla pod tel. 723 057 527 lub e-mail: *fierlaz@volny.cz*, najpóźniej do 25. 1.

ORŁOWA – MK PZKO Dąbrowa i Poręba zapraszają na bal 60-lecia PZKO 26. 1. o godz. 19.00 do Domu Narodowego w Dąbrowie. Przedsprzedaż miejscówek w cenie 250 kc 16. 1. o godz. 17.00 w świetlicy MK PZKO w Orłowej Porębie. Zamówienia przyjmowane są pod nr. tel.: 596 520 982.

ORŁOWA LUTYNIA – MK PZKO oznajmia, że przedsprzedaż biletów na bal PZKO 2. 2. w Domu Kultury przebiegnie w świetlicy 14. 1., 28. 1. oraz każdy czwartek od godz. 19.00. **ciąg dalszy na str. 7**

»JA JESZCZE NIE SKOŃCZYŁEM« – MÓWI 80-LETNI WITOLD RYBICKI

Blisko 60 lat na scenie

Scena Polska przygotowała na dzisiaj pierwszą w nowym roku premierę w Teatrze Cieszyńskim. Chodzi o sceniczną interpretację sztuki „Kapielisko Ostrów” Pawła Huellego. Reżyser Rudolf Moliński zaprosił tym razem na scenę nie tylko obecnych aktorów zespołu, ale także nestora całej grupy, Witolda Rybickiego, jednego z założycieli Sceny. Pan Witold bowiem obchodził 4 września ub. roku 80. urodziny. Premiera będzie zatem jak gdyby benefisem tego znakomitego aktora i reżysera, który na deskach TC spędził blisko 60 lat, bo zaczął grać jeszcze zanim powstała Scena Polska.

Panie Witoldzie, jak to w końcu jest – Witold czy Wiluś, bo tak nazywają pana nie tylko aktorzy?

Z tym moim imieniem to śmieszna historia, typowa dla naszego regionu. Urodziłem się 4 września 1927 r. (czyli w tym samym dniu co Juliusz Słowacki, patron gimnazjum, w którym w 1949 r. zdawałem maturę) jako Wilhelm Rybicki. Po II wojnie światowej jednak powiedziano mi, że Wilhelm to imię niemieckie. Pomimo protestów zapisano mi w dowodzie osobistym *Vilém*. Przeraziło mnie to, bo chciałem zostać aktorem, polskim aktorem. I jak by to wyglądało na afiszach? – *Vilém Rybicki*? Żeby z tego wybrnąć, skorzystałem z tego, że aktor ma prawo do pseudonimu. No i zostałem Witoldem. Ale koledzy nadal mówią do mnie Wila, Wiluś...

A jakie były pana początki na scenie?

Wiadomo – Zaolzie to teren, gdzie działał silny, amatorski ruch teatralny. Z niego się wywodzi. Już w orłowskim gimnazjum, gdzie życie teatralne organizował profesor Emil Jędrzejczyk, odnosiłem na scenie sukcesy. Grałem Bardosa w „Kra-kowiakach i góralach”, Pana Jowialskiego w komedii Fredry, czy Cygana Lajosza w sztuce o Ondraszku (a Cygankę Azę grała wówczas Wanda Cejnar). Nic więc dziwnego, że postanowiłem pójść na studia aktor-skie.

Na podjęcie studiów artystycznych zdecydowaliśmy się po maturze dwaj: ja zdawałem na aktor-stwo, zaś kolega Władek Delong na reżyserię – obaj do Łodzi. A były to trudne czasy, nie można było studiować w Polsce. Ale konsul Stefan Wengierow załatwił nam przepustki i poprosił władze polskie o opiekę nad nami. W Łodzi Władek Delong zdał na reżyserię filmową, ja na wydział aktorski PWSA. Ówczesne

władze czeskie nie zezwoliły nam na studia w Polsce. Delong zdał na reżyserię filmową w Pradze, ja w Pradze na wydział aktorski nie zda-łem, ale nie chciałem podejmować innych studiów.

Wtedy już jednak w „Piaście” odbywały się kursy teatralne, gdzie wykładowcami byli aktorzy z Bieł-ska-Białej. I z tego kursu, na którym czasami pojawiali się Władysław Niedoba i ówczesny dyrektor Teatru

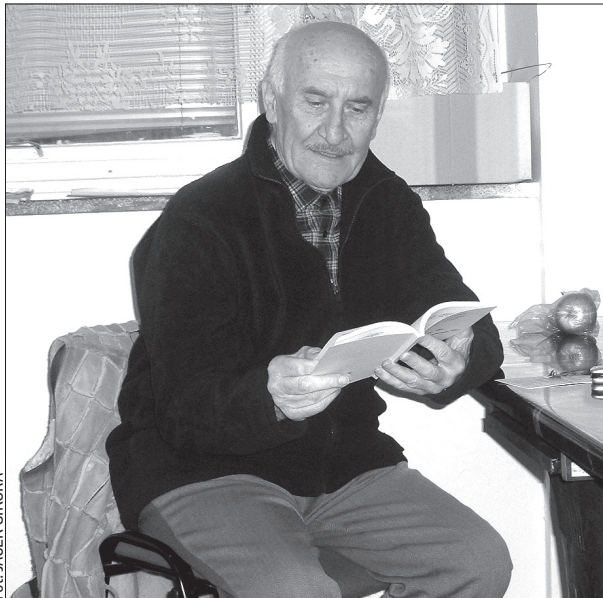
przedwczoraj” Aleksandra Mali-szewskiego, a sztukę wyreżysero-wał Władek Delong.

Początki na pewno nie były łatwe...

No tak, łatwo nie było, ale byliśmy pełni zapału, a widownia zawsze była pełna. Wiadomo – nie było te-lewizji, a głód kultury był ogromny. Były to piękne czasy. Kilku z nas, w tym i ja, odczuwało jednak pewien niedosyt – fachowości. Zastanawia-liśmy się nad przyszłością Sceny, chcieliśmy studiować. Kierownic-two było jednak temu przeciwne. *Po co wam studia, a zwłaszcza w Pol-sce?* – pytali szefowie teatru. – *Gra-my dla siebie i to wystarczy*. Parę lat trwało, niż pierwsi członkowie Sce-ny Polskiej mogli pójść na studia w Polsce... Ja np. dopiero w 1963 r., po ponad 10 latach praktyki.

Zaczęło się od tego, że interes-o-wało mnie organizowanie pracy i z tego powodu byłem często a s y s t e m e m Władka Niedoby. Dla mnie to jednak było za mało. W pew-nym momencie nawet chcia-łem odejść z teatru – albo do Polski, albo rzucić fach. Na szczęście w końcu mogłem podjąć studia w warszaw-skiej PWST, na wydziale reżyserii, gdzie studiowałem w latach 1963-67.

Tam studio-wałem m.in. u znanego reżysera Erwina Axera, który nawet zaproponował mi rolę. Ale że obiecałem zrealizować w tym czasie sztukę w naszym te-atrze, odmówiłem. Może źle zrobi-łem, bo miałbym szansę zostać w Warszawie jako aktor i reżyser któ-regoś ze znanych teatrów... Ale w końcu zawsze chciałem powrócić na Zaolzie. I to właśnie w TC zrealizowałem podczas studiów dwa przedstawienia: po trzech latach „Ostatnią stację” Remarque’a, póź-niej zaś dyplomowy spektakl „Przy-gody Falstaffa”.

Witold Rybicki

Cieszyńskiego, Josef Zajíc, powstała później Scena Polska. Zostałem pracownikiem TC już wcześniej. Moją pasją jest bowiem muzyka i grałem w „Piaście” w orkiestrze. Tam za-uważał mnie dyrektor Zajíc i zapro-ponował mi pracę. I zanim jeszcze powstała Scena Polska, zagrałem jako statysta w czeskim przedsta-wieniu „Duchcovský viadukt”.

A potem zrodziła się Scena Polska. Zagrał już pan w pierwszym jej przedstawieniu?

Oczywiście – to było „Wczoraj i

W końcu powrócił pan nad Olzę i spędził pan w Scenie Polskiej blisko 60 lat. Bo nadal pan grywa – rzadziej już wprawdzie, ale raz w roku oglądamy pana na scenie...

Miałem przejść na emeryturę w 1987 r., kiedy skończyłem 60 lat, ale poprosiłem dyrektora TC, bym mógł grać jeszcze przez trzy lata. „Podbi-łem” sobie trochę emeryturę... Ale wciąż grywam. Kiedy reżyser mnie zaprosi do spektaklu, nie odma-wiam. Bo zawsze mówię: ja jeszcze nie skończyłem!

Ciągłe jestem w niezłej kondycji fizycznej, pomimo choroby. Jestem po operacji i napromieniowaniu, dzięki czemu udało mi się zwal-czyć raka, a także po trzech bypas-sach. Ale kondycję nadal utrzymuję – nie zobaczysz mnie w autobusie. Szybki chód to najprostszy sposób na kondycję fizyczną. A poza tym trzyma mnie pozytywne myślenie. Większość ludzi w moim wieku narzeka i żyje przeszłością. Ja nie. Uważam bowiem, że aktor musi mieć sprawną kondycję fizyczną, pamięć i umysł. Sprawne ciało i sprawny umysł – to one są tworzywem dla aktora.

A ja sporo gimnastykuję swój umysł. Opracowałem ostatnio „Pa-na Tadeusza” i dwie sztuki Sofokle-sa dla szkół, sporo piszę. Nie mam wprawdzie czasu, ale myślę nawet o doktoryzowaniu się. Ciekawi mnie np. temat aktorstwo a wiek. Czy – co to w ogóle jest aktorstwo.

Bo czym właściwie ono jest? Sztuką, rzemiosłem, powołaniem? Jak grać? Ja uważam, że głównym celem aktora powinno być tworze-nie roli bez względu na gatunek sztuki czy charakter postaci. A po-stać trzeba zrozumieć, przeanalizo-wać, a później na scenie myśleć tą postacią. I ta postać powinna być niepowtarzalna. Aktor nie powin-nien sobie ułatwiać pracy i raz ma-jąc gotową formę na dany typ ról tylko ją powielać. To widz od razu zdemaskuje.

Jako reżyser zwracałem aktorom uwagę na podtekst. Nie tekst, ale podtekst. To z niego tekst wychodzi. To jak z wierzchołkiem góry lodo-wej – niby nad wodą nieduża kra, a pod wodą ileż się jeszcze mieści... Podteksty są ważne, bo dzięki nim można się utożsamiać z postacią.

To utożsamianie się z postacią może czasami przypominać pewne rozdwojenie jaźni, ale takie pozy-tywne. Idealnie jest wtedy, gdy po zagranii przez ciebie idioty czy ne-gatywnej postaci, widzowie przez

pół roku nie pozdrawiają cię na uli-cy. To najlepsza recenzja.

Czy jakaś rola lub wyreżyserowana przez pana sztuka najbardziej utkwiła panu w pamięci?

Nigdy się nad tym nie zastanawia-łem, nie prowadzę żadnej ewiden-cji... Bo, jak powtórzę – jeszcze nie skończyłem. Podoba mi się np. rola pana Wacława w „Kapielisku Ostrów” i bardzo dziękuję Rud-kowi Molińskiemu, że mogę ją za-grać... To jest rola tragikomiczna i takie najbardziej mi odpowiadają. Chętnie gram też Dyndalskiego w „Zemście”, czy Tereczasza w „Anty-gonie”.

Do takich odpowiednich dla mo-jego wieku ról na pewno można by też zaliczyć chociażby króla Leara. To też taka postać z pogranicza. Tak samo jest mi coraz bliższy Mrozek. Albo Beckett, który dopiero teraz zaczyna mi odpowiadać.

Ale uważam, że wiek nie ma tu nic do rzeczy. W aktorstwie wiek nie gra roli. To, że ktoś jest starszy, nie oznacza, że jest lepszy. Ma tylko więcej doświadczenia. Ale jak ktoś za młodu jest niezbyt zdolny, a w dodatku leniwy, to czy z wiekiem będzie lepszy i mądrzejszy? Nie – będzie bardziej niebezpieczny, bo swoje głupie i niezbyt szerokie doświadczenia będzie chciał prze-kazywać młodszemu. To jest jak z winem – jeśli zaczyn był dobry, bę-dzie też dobre wino, które z latami dojrzewa. A jeśli zaczyn będzie zły, to powstanie nam ocet...

Jak pan, jako nestor, ocenia swo-ich młodszych kolegów ze Sceny Polskiej?

Mam swoje zdanie, ale go nie zdra-dzę. Bo to wyłącznie moje zdanie. A uważam, że nie ma sensu dyskusja o trzech rzeczach: sztuce, jedzeniu i seksie. To sprawy oparte na indy-widualnym smaku i guście...

Czego zatem życzyć panu z okazji życiowego jubileuszu?

Mówiłem już o tym kierownicze li-terackiej Sceny Polskiej, Joasi Wani – kiedy ktoś życzy mi szczęścia i zdro-wia, odpowiadam: szczęście mam, bo żyję już 80 lat. A zdrowie też mam, bo jeszcze żyję. Czego zatem mi po-trzeba? By jak najdłużej utrzymać to swoje pozytywne myślenie. Staram się nie zgorzknieć, nie skwaśnieć i być jak najdłużej samodzielny i nie-zależny. Po prostu staram się wciąż z żywymi naprzód iść.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Góralskie prognozy pogody

Jaka będzie pogoda? Każdy gazda drapie się po głowie i za-stanawia nad prognoząmi. Odpowiedź na to pytanie jest już połową sukcesu na pomyślny nowy rok. Człowiek, którego nie rzadko życie, a już na pewno urodzaj, zależały od pogody, chciał wiedzieć np. czy lipiec będzie słoneczny, czy w paź-dzierniku *bedzie żabami prało* i czy w styczniu *przydzie siu-dera*? Informacje te pozwalały bez obaw zasiać i obrobić pole. Czas okołoświąteczny jest dobrym momentem na odczytywa-nie znaków przyszłości, a co za tym idzie – prognozy pogody.

Św. Łucja dnia przyrzeka

Tradycja mówi, iż 13 grudnia jest dniem św. Łucji. Imię to oznacza „światło”. Od 13 grudnia zaczyna przybywać dnia, gdyż słońce przekracza zwrotnik koziorożca, co powoduje, że światło, czyli dzień, jest dłuższe w stosunku do nocy, a więc ciemności. Łucja to także dzień przewidywania przy-szłości dla pańien. Miały one zerwać gałązkę z czereśni; jeśli zakwitła do Wigilii, oznaczało to szybkie zamążpójście, a to niegdyś była istotna informacja. W dniu św. Łucji ujawniały się czarownice. Przychodziły do domów czegoś pożyczyć i w ten sposób można je było zdemaskować. Od 13 grudnia istniał zakaz szycia i przedzenia aż do Wigilii. Jeśli jednak, któraś z kobiet zdecydowała się w tym czasie na uszycie koszuli i ubrała ją, nabywała zdolności czarowania na cały rok. Był to czas nietypowy, różny od codziennego.

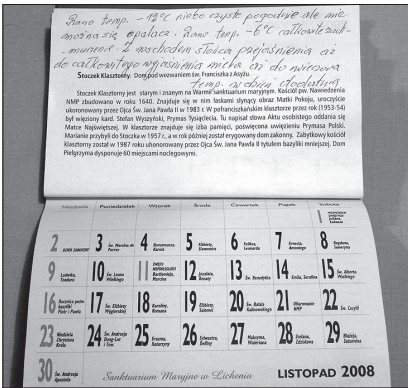
Górale wierzą, że jest to czas szczególny, gdyż odczytać moż-

na wtedy pogodę, która wynika ze skrupulatnych obserwacji aury.

Od *Łucje do Wilije*, czyli od 13 do 24 grudnia gazda miał możliwość odczytywania prognozy pogody na przyszły rok. Licząc kolejno dni w tym czasie, jest ich dokładnie 12. W kalenda-rzu, bądź też w zeszycie zapisywane były obser-wacje pogody z każdego dnia. Każdy dzień to kolejny miesiąc. 13 grudnia przyporządkowany jest styczniowi, 14 – lutemu itd. Inny sposób obserwacji polegał na zapisywaniu pogody od 12 do 24 grudnia, pogoda w te dni przyporząd-kowana jest pierwszym połowom każdego ko-lejnego miesiąca, zaś druga połowa miesiąca to dni od 26 grudnia do święta Trzech Króli, czyli 6 stycznia. Co ciekawe, zwyczaj ten w góralskich domach przetrwał do dziś.

Obserwacja i skrupulatne zapiski

Gospodarz z Istebnej **Józef Macoszek** dzieli się swoimi spostrze-żeniami dotyczącymi tradycyjnej prognozy pogody na 2008 rok. Obserwował pogodę i sporządził skrupulatnie notatki codzien-nie od św. Łucji do święta Trzech Króli: 13. 12. 07 – *pierwsza połowa stycznia: -2, -4 stopni, wietrznie. Rano mgliście. Druga połowa stycznia: -8 stopni przez dzień. Pogoda piękna. Wieczór mroźny. 14. 12. 07 – pierwsza połowa lutego: -2stopni. Zamiecie. Dzień bez słońca. Druga połowa lutego: rano temp. -8 stopni,*

Obserwacje pogody i przyrody Józefa Macoszka są skrupulatnie zapisane w kalendarzu.

no, będzie jutro wioło. Każdy gazda wie, że jeśli jaskółki latają nisko, to zbiera się na deszcz.

W przewidywaniu pogody niezawodne są przysłowia, któ-re przetrwały w ludzkiej pamięci. Trudno się dziwić, podobno są mądrością narodów. *Bój się w styczniu wiosny, bo marzec zazdrośny.* Często są to informacje związane z uprawą zboża, ziemniaków lub kapusty np.: *Jak kole strómków śniyg je wyfur-kany, to urośnie wielko kapusta aji kwaki.* Prognozowano nie tylko przyrodę, ale także zachowania ludzkie. Miejmy się więc na baczności, bo: *Styczeń rok stary z nowym rokiem styko, gdo we starym nic nie robił tyn w nowym utyko.*

AGNIESZKA MACOSZEK

ZDANIEM ILONY HUDECZEK, DODATKOWE ZAJĘCIA NIE SĄ WYZNACZNIKIEM LEPSZEJ PRACY

Czy polskie przedszkola potrzebują promocji?

Współcześni rodzice są z reguły bardzo ambitni, gdy chodzi o kształcenie i rozwój zainteresowań ich dzieci. Dlatego też nie jest im obojętne, jak wyglądają zajęcia w przedszkolu, do którego ich pociecha uczęszcza. Jaka jest pod tym względem sytuacja w naszych polskich przedszkolach? Czy jest prawdą to, co napisała w liście do redakcji jedna z czytelniczek (opublikowany został w rubryce „Hyde Park”), że w czeskich przedszkolach można wybierać spośród wielu kółek zainteresowań, podczas gdy w polskim, do którego chodzi jej dziecko, nic ciekawego się nie dzieje?

Odpowiedzi na to pytanie szukałam w rozmowie z **Iloną Hudeczek**, metodykiem Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego oraz kierowniczką Przedszkola z Polskim Językiem Nauczania przy ul. Akcyjowej Cz. Cieszynie.

– *Przede wszystkim muszę powiedzieć, że nie pracuję w inspekcji szkolnej i nie należy do moich obowiązków ani też praw oceniać poziom pracy poszczególnych placówek – zastrzega na początku moja rozmówczyni. – Dopiero od pół roku jestem doradcą metodycznym dla zaolziańskich przedszkoli, niemniej od 25 lat pracuję jako nauczycielka przedszkola i myślę, że znam trochę swoje koleżanki po fachu i potrafię co nieco powiedzieć o ich pracy. A z tego, co wiem, nasze przedszkola pracują dobrze.*

By zyskać wyobrażenie o tym, jaka jest dziś rola przedszkoli w systemie kształcenia RC, wracamy trochę do historii. Do 1989 r. przedszkola

zajmowały pozycję gdzieś na pograniczu sfery socjalnej i szkolnictwa, dopiero po aksamitnej rewolucji zostały jednoznacznie wcielone w państwowy system kształcenia. Od 2003 r. przedszkola zaczęły eksperymentalnie pracować według założeń Podstawy Programowej Nauczania Przedszkolnego (PPNP, Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání), która obecnie nie jest już obowiązkowa. Co to oznacza w praktyce? Dawniej zajęcia dydaktyczne w przedszkolach przebiegały w ramach tzw. działów wychowania, które były jak gdyby poprzednikami czy załącznikami przedmiotów szkolnych. Było więc wychowanie muzyczne, plastyczne, zajęcia z podstaw matematyki itp. Obecnie nie ma już tego ostrego podziału na konkretne dziedziny, a pedagog prowadzi dzieci do osiągania tzw. kompetencji. Pod pojęciem kompetencji rozumiany jest odpowiedni poziom wiadomości, umiejętności, zdolności, postaw i

wartości, jaki powinno dziecko posiadać przed rozpoczęciem edukacji szkolnej.

– *Brzmi to wszystko bardzo naukowo, ale w praktyce nie oznacza nic innego, niż wykorzystywanie sytuacji bieżących, z jakimi dziecko spotyka się w swym życiu, do poszerzania informacji o otaczającym go świecie – i to najlepiej poprzez osobiste doświadczenie, przeżycie danej sytuacji w praktyce. Dawniej bardziej rozmawialiśmy „o gotowaniu zupy” i jej składnikach, dzisiaj ugotujemy ją naprawdę i zjemy razem z dziećmi – tłumaczy I. Hudeczek. – Każde przedszkole pracuje obecnie na podstawie swego programu kształcenia, który każda placówka opracowuje wg kryteriów PPNP, dostosowując go jednocześnie do swych własnych warunków. I tu jest wiele miejsca do popisu. Myślę, że nasze przedszkola w pełni je wykorzystują. Oprócz tradycyjnych, obowiązkowych zajęć dydaktycznych, jakie odbywają się przed południem, przedszkola oferują długą listę zajęć dodatkowych. Wyjeżdżamy do „zielonych przedszkoli”, korzystamy z kursów pływania, kursów ceramicznych, prowadzimy naukę języków obcych, zajęcia z rytmiki, tańca towarzyskiego, gry na fletkach, religię, gimnastykę korekcyjną, ćwiczenia logopedyczne. W Cz. Cieszynie np. przedszkolaki śpiewają w chórze „Cieszynianka”. Nie można tutaj nie wspomnieć o*

regularnych odwiedzinach przedstawień TL „Bajka”. Dzieci biorą udział w różnych konkursach (plastycznych, recytatorskich, dramatycznych, śpiewaczych)...

Im więcej kółek, tym lepiej?

W tym miejscu I. Hudeczek podkreśla, że dodatkowe zajęcia odbywają się na życzenie rodziców. – *Nie jest zadaniem przedszkola organizowanie kółek, a inspekcja szkolna nie zawsze patrzy na nie przychylnym okiem. Bo wiadomo, że kółka prowadzą często osoby z zewnątrz, można więc nawet powiedzieć, że wyręczają nauczycielki, które to przede wszystkim powinny pracować z dziećmi. Kółka nie mogą więc przebiegać w godzinach przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia przedszkolne, lecz dopiero po nich, ewentualnie wczesnym rankiem. Wychodzimy tu rodzicom naprzeciw, bo wiadomo, że dzień ma ograniczoną ilość godzin, a uwaga przedszkolaka też ma określoną pojemność. Trudno wieczorem zaliczać z dziećmi jeszcze kolejne kółka zainteresowań, chociaż są i tacy, którzy zaliczają. Zajęcia dodatkowe mają charakter całkowicie dobrowolny. Jeżeli widzimy, że dziecko zajęcia nie interesują, to pomimo, iż rodzic chce, by na nie uczęszczało, nie zmuszamy je do tego. Tu muszę dodać, że istnienie dodatkowych zajęć nie jest wyznacznikiem lepszej pracy*

przedszkola. Różnorodne kółka można powołać do życia raczej w większych, miejskich placówkach, gdzie jest dla kogo je organizować (np. u nas w Cz. Cieszynie są dodatkowe zajęcia we wszystkich przedszkolach). W małych przedszkolach natomiast jest więcej czasu na indywidualną pracę z dzieckiem, co może doskonale zastąpić niejedno kółko.

Nasza rozmowa przechodzi na kwestię popularności polskich przedszkoli. Wiadomo, że reklama jest dźwignią (nie tylko) handlu. W miastach widać czasem plakaty czeskich przedszkoli, zachęcające do zapisów. Z reguły dyrekcja przedszkola wabi rodziców właśnie na różnorakie kółka zainteresowań czy imprezy.

– *Jest prawdą, że nigdy nie przyszło nam jakoś do głowy, by afiszować się w ten sposób na mieście – przyznaje I. Hudeczek. – Wychodzimy z założenia, że polskie społeczeństwo zna nasze przedszkola i wie, że prowadzone są w nich te wszystkie zajęcia i organizowane liczne imprezy. Ale może faktycznie taka promocja miałaby sens...?*

Dzień Babci – nasz fenomen

Nawiązując do imprez, moja rozmówczyni podkreśla doskonałą współpracę z rodzicami, a nawet dziadkami. – *Koła Macierzy Szkolnej pracują w większości placówek,*

»DZIECI CHODZĄ TU, BO IM SIĘ U NAS PODOBA« – MÓWI HALINA SMOŁOŃ

Przedszkole szkołą życia

Rzeczywiście, 24 dzieci w wieku od 2 do 7 lat, nie tylko z Gnojnika, ale i Trzanowic, Trzycieży, Ligotki Kameralnej, Trzyńca, Wielopola i Śmiłowic, codziennie do godziny ósmej rano schodzi się w bawialni gnojnickiego przedszkola. Czekają tam na nie nauczycielki – Halina Smolón oraz Ola Kowalczyk.

– *Przed rozpoczęciem zajęć dzieci bawią się indywidualnie pod naszym czujnym okiem. Potem, korzystając z tego, że rano umysł jest bardziej chłonny, zaczynamy pracę edukacyjno-wychowawczą – mówi pani Halina. – Przede wszystkim chodzi nam o multilingwizm. Większość naszych dzieci pochodzi z małżeństw mieszanych i jako takie z domu wynoszą nawyk mówienia po czesku, po polsku i po naszymu – rzecz jasna. W przedszkolu wzbogacają swoje możliwości lingwistyczne o naukę angielskiego. Mają w ten sposób okazję do wykazania się pełną znajomością de facto czterech języków.*

Na początku każdego dnia, kierując się przyjętym od paru lat programem edukacyjnym pn. „Kochaj drugiego jak siebie samego”, razem z dziećmi omawiamy plan dnia, nie tylko po to, by każde z nich mniej więcej wiedziało, co będzie się dziać, ale także, by wypowiedziały swoje życzenia pod naszym adresem, a my byśmy je odpowiednio uwzględniły lub nie. Do każdego dziecka podchodzimy indywidualnie i żądamy od niego takiego samego podejścia do innych dzieci. Tu szacunek i respekt wobec drugiego obowiązuje – dodaje.

Dziś do przedszkola przyszły wszystkie dzieci. Ponieważ jesteśmy u progu karnawału, trwają przygotowania do tańców i balowych zabaw ruchowych. W rytm piosenek przedszkolaki podskakują, tańczą w kółku, wiją się wężykiem między stołami bawialni-jadalni, tupią lewą i prawą nogą, pokrzykują „Hej! Ha!” i przy tym lekko próbują swoich sił w śpiewaniu z muzyką z magnetofonu. Potem piski i radość – tańczą się „kaczuszki” – skrzydełka, kuperki, nóżki wszystko się kręci w takt przeboju z brodą. – *I kłaniamy się w pas!* – po skończeniu harców instruuje pani Halina.

– *Teraz jesteście zziąbane, to proszę na herbatkę i trochę ochłonać!* Jak tylko padły te słowa, bractwo zrywa się z ławki niczym ptactwo z drutów telegraficznych i ucieka do ku-

chenki, gdzie najstarsi nalewają sobie i młodszemu herbatkę z sokiem. Mniejsi korzystają z pomocy nauczycielek: – *Tu chwyć dzbanek i powoli go nachylaj* – podpowiada pani Ola.

Po chwili wszyscy już mledują się w bawialni. Nastaje czas zabawy. Jeden z kątów jest zastawiony plastikowym parawanikiem. W sam raz, by bawiące się między miniaturową kanapą i stołem dziewczęta mogły urządzić „swój dom”. Ruch jest w nim wielki, wydaje się, że trwa zabawa w panią doktor Annę...

Na dywanie wzorowanym w płatynie dróg Ondřej i Bogdan rozstawiają znaki drogowe i szykują do wyjazdu autka, obok dziewczęta z klockami lego, a przy stolikach rozłożone są gry planszowe. Dominik i Sandra pieczołowicie składają łamigłówki dziecięce przygotowane przez specjalistów firmy „Grama”. W pomieszczeniu szatni Filip i Karolina montują super szybką trasę, po której wkrótce pomknie plastikowy wóz.

Trwa też rysowanie. Dla Mateusza i Pavlíka to przyjemność. Pavlík ma jeszcze jedną pasję – muzykę; śpiewa z dumą: – *Powiedz Jasiu, powiedz Olu, gdzie tak miło jak w przedszkolu.* To nie tylko słowa piosenki, ale i zdecydowana opinia starszych przedszkolaków. Laurek ma wyrobiony pogląd: – *Jest tu więcej zabawek i kolegów, można grać w piłkę, a i panie mało kiedy się denerwują na dzieci, bo – Jesteśmy grzeczni!*

W tym samym czasie Ondrašek pod okiem pani Haliny składa wielkie puzzle, opisuje sytuację na rysunku i opowiada o tym, co widzi. Jego słowa i logikę wypowiedzi kontroluje nauczycielka. Pani Halina nakazuje jednocześnie przygotowane przez specjalistów firmy „Grama”. W pomieszczeniu szatni Filip i Karolina montują super szybką trasę, po której wkrótce pomknie plastikowy wóz.

Rozradowane dzieci należy nieco uspokoić, przed obiadem. A więc będzie inscenizacja

Czas skupienia. Wszyscy dokładnie ćwiczą wymowę, naśladowując panią Halinę Smolón.

bajki „Budko, budko, kto jest wewnątrz?”. Nauczycielki przeżywają obłęd. Każde z oblegających je dzieci chce być misiem. Odpowiedzi – dlaczego? – dostarcza inscenizacja. Budka zbudowana z „klocków” z gąbki jest przez misia w finale burzona. Ten moment jest najbardziej oczekiwany przez przedszkolaków. Wtedy jest pisku co niemiara. Jeszcze przed posiłkiem rozpoczynają się ćwiczenia wymowy – od szepotu począwszy, po zbiorową i indywidualną deklamację.

W tym czasie Mateusz pomaga pani Oli rozkładać sztućce i rozstawiać talerze na stolach. Nagle otwierają się drzwi wejściowe, a w nich stoi Wanda Chlebkowa z garnkiem pełnym obiadu. Jednak nikt nie zrywa się z miejsca, nie goni do talerza. Wszyscy pięknie czekają, aż wyznaczone dzieci powiedzą: – *Zapraszamy do stołu.* Każde zasiada na swoim miejscu. Każde zabiera się za zupkę jarzynową. Tym, którym to za bardzo nie idzie, przychodzą w sukurs nauczycielki. Potem Michaela, która od nowego roku przejdzie już do szkoły, obsługuje koleżanki i kolegów roznosząc drugie dania.

Po posiłku toaleta i leżakowanie. Po nim podwieczorek i nareszcie spotkanie z rodzicami.

Matka Weroniki i Dominika jest bardzo zadowolona z przedszkola. Wie, o czym mówi, jej pociecha chodzi tu od trzech lat. Pani Je-anetta przychyla się do tej opinii. – *Tu jest fajnie. Moje małżeństwo jest mieszane, w domu mówimy po czesku i polsku – a więc cenię sobie, że tu dziecko może ćwiczyć polszczyznę. Mały jest zadowolony i lubi tu przychodzić.*

– *Każde dziecko jest inne. To mieszanica charakterów i temperamentów – opisuje swo-*

ją pracę pani Olga. – *Nie raz z panią Haliną omawiamy postępy naszych wychowanków, nie raz koordynujemy zabiegi wychowawcze, by uzyskać żądane efekty, zwłaszcza gdy zdarzają się dzieci trudno adaptujące się. Możemy tak pracować, gdyż w naszym przedszkolu jest właśnie tyle dzieci. Gdyby było ich więcej, pewnie na to nie byłoby czasu.*

W gnojnickim przedszkolu jest rzeczywiście fajnie. Nie tylko dzieciom, ale i... rodzicom. – *Tworzą grono przyjaciół. Mają okazję do realizacji swoich pomysłów w ramach Macierzy Szkolnej i chcą, by ich dzieci były razem. Mogę powiedzieć, że tu wszyscy tworzymy rodzinę. Poza tym cała masa rodziców się zna z ławy szkolnej.*

Mankamenty tej pracy? – *Nie widzę. Jest radosna. Może trochę za mało tu miejsca – bawialni-jadalni, sypialni, kuchenka, szatnia i łazienka. Nie pozwala nam to na rozwijanie pracy w grupkach w takim zakresie, jakbyśmy chcieli. Mamy tu jedną salę i jej cztery kąty. W ostateczności sięgamy do szatni lub hallu czy korzystamy ze szkolnej auli lub sali gimnastycznej – podsumowuje pani Halina*

– *Dzieci w przedszkolu uczą się pracy w zespole, uzyskują nawyki higieniczne, towarzyskie, nawyk mówienia po polsku, rozwijają swoje indywidualne umiejętności – mówi dyrektor gnojnickiej szkoły i przedszkola Tadeusz Grycz, podkreślając, że do gnojnickiego przedszkola można zapisywać dziecko w ciągu całego roku. – Przedszkole nie jest przechowalnią, gdzie dziecko odkłada się w czasie, gdy rodzice są zajęci. To nie jest placówka socjalna, lecz edukacyjna, to prawdziwa szkoła życia, preludium szkoły podstawowej.*

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

Fot. autorka

Ilona Hudeczek ze swoimi podopiecznymi

ale współpraca kwitnie także tam, gdzie rodzice oficjalnie się nie zrzeczają – mówi. – Trudno byłoby zorganizować całą masę imprez bez ich współudziału. Wspólne imprezy z rodzicami to pewnego rodzaju fenomen polskich szkół i przedszkoli. Nie oznacza to, że w czeskich placówkach ich nie ma, lecz rzadko mają one tak rodzinny charakter jak te nasze. Dzieci uwielbiają zapraszać do przedszkola swych bliskich, organizować wspólnie małe uroczystości przedszkolne, które bardzo zacieśniają więzy pomiędzy przedszkolem i rodzinami. Taki „Dzień Babci i Dziadka” odbywa się tylko w polskich przedszkolach i jest bardzo popularną imprezą.

I. Hudeczek wspomina też o tym, że nauczycielki przedszkoli nieustannie doksztalcają się, biorą udział w różnych kursach czy warsztatach. – Korzystamy i zawsze

korzystaliśmy z dorobku przedszkoli w Polsce. Nawiązałyśmy np. współpracę z przedszkolem przy ul. św. Jerzego w Cieszynie. Chciałabym też przywrócić, w nieco zmodyfikowanej postaci, lekcje pokazowe. Głównie dlatego, byśmy mogły wzajemnie poznawać poszczególne przedszkola, dzielić się doświadczeniami.

Na koniec zastanawia się, czego miałyby życzyć polskim przedszkolom i swym koleżankom?

– Przede wszystkim tego, by już żadne polskie przedszkole na Zaolziu nie zostało zamknięte, by do wszystkich zapisala się podczas tegorocznych zapisów odpowiednia ilość dzieci, oraz by we wszystkich przedszkolach panowała ciepła, rodzinna atmosfera, która jest niezbędnym i priorytetowym warunkiem edukacji przedszkolnej – mówi, zamykając naszą rozmowę.

DANUTA CHLUP

Sonda

Język otwiera nowe możliwości

Do kolejnych absolwentów polskich szkół na Zaolziu zwróciliśmy się z pytaniem, w jaki sposób wykorzystują znajomość języka polskiego w pracy zawodowej.

Jerzy Cienčila, prezes zarządu i dyrektor generalny Huty Trzywieckiej:

Mogę szczerze powiedzieć, że znajomość każdego obcego języka, a na naszym terenie zwłaszcza polskiego, pomogła mi na każdym etapie mojej kariery zawodowej. Począwszy od kontaktów między studentami uczelni wyższych (VŠB-TU Ostrava i SITPH – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego) aż po misje dyplomatyczne, znajomość obcego języka zawsze przyspiesza nawiązywanie wzajemnych kontaktów, odgrywa jedną z najistotniejszych ról w budowaniu wzajemnego zaufania oraz otwiera drzwi i serca ludzi. Znajomość języka polskiego umożliwia mi przełamanie barier komunikacyjnych podczas posiedzeń i rokowań międzyrządowych oraz spotkań handlowych. Dodatkowo wiedza o polskiej historii, literaturze i kulturze, wyniesiona właśnie z polskiej szkoły, pozwala mi na swobodne poruszanie się w polskiej rzeczywistości. Znajomość języka polskiego jest na pewno narzędziem otwierającym nowe, szerokie możliwości zrealizowania kariery zawodowej. Warto je wykorzystywać!

Stanisław Czudek, chirurg, kierownik oddziału onkologii Centrum Onkologicznego J. G. Mendela w Nowym Jiczynie:

Pracuję od 3 lat (po 23-letniej pracy w szpitalu w Trzyczku Podlesiu) w Centrum Onkologicznym w Nowym Jiczynie. Centrum należy do 18 ośrodków onkologicznych w RC

i pod względem ilości zabiegów i wyników pracy należy do absolutnej czołówki w kraju. Nasze wyniki są porównywalne z amerykańskimi czy japońskimi. A mój kontakt z językiem polskim? Oczywiście najwyżej cenię sobie kontakt z pacjentami z naszego regionu, z Zaolzia. Mamy też coraz więcej pacjentów z Polski, którzy bardzo dobrze przyjmują fakt, że mogą porozmawiać w języku ojczystym. Bardzo dużo lekarzy – chirurgów z Polski uczy się u nas nowych zabiegów w dziedzinie onkologii, w ub. roku było ich aż 151. Wolą przyjeżdżać do nas, niż decydować się na trudne i finansowo problematyczne wyjazdy do USA, Francji czy Hongkongu, a poziom u nas taki sam. Jestem członkiem honorowym Towarzystwa Chirurgów Polskich, co miesiąc mam prelekcje czy zabiegi w Polsce – począwszy od Skoczowa, przez Wrocław, aż po Gdańsk, Mazury, Poznań, Łódź. Oczywiście nie mogę zapomnieć o udziale w Kongresach Polonii Medycznej. Jestem inicjatorem polsko-czesko-słowackich Dni Chirurgii. Bardzo miło mi przy sercu, gdy na światowych kongresach chirurgicznych w Jokohamie, Houston czy Hongkongu spotkam Polaków i mogę porozmawiać w języku ojczystym.

David Danel, muzyk, członek Praskiej Filharmonii Kameralnej:

Pochodzę z Suchej Górnej, gdzie ukończyłem polską szkołę podstawową. W Pradze nie używam języka polskiego zbyt często, lecz były już przypadki, gdy jego znajomość przydała się. Tłumaczę np. czasem teksty z zakresu muzyki lub nawet teologii, znajomość języka przydaje się też przy nawiązywaniu kontaktów z muzykami z Polski. (dc)

Jeszcze o tańcach...

Końcowa lekcja kursu tańca, tradycyjnie w Trzyczku. Wysztytowane panie i panowie w uprasowanych garniturach, piękno i blichtr. W powietrzu delikatna mgiełka tremy, która stopniowo się przerzedzała. Rozpoczęto polonezem kojarzącym mi się od lat z „Panem Tadeuszem”. Wszystkie tańce były gromko oklaskiwane.

W pewnym momencie dziewczęta musiały włożyć partnerowi do butonierki białe chusteczki, ci podarowali dziewczynom kwiaty. Pod koniec występów nastąpiło rozdanie prezentów, nawet na chwilę przegasy światła na wymianę pocałunków, co rozbawiło obserwatorów. Dalej zabawa toczyła się szybko, były tańce, śmiech, były uśmiešky chłopców, kiedy komuś udało się popęlić gafę. Niektórzy skarżyli się na ból palców, lecz było wspaniale. Może za wyjątkiem paru smutasów, którzy, wsłuchując się w słowa piosenki Budki Suflera: „siedzimy obok obojętni wobec siebie jak turyści, wystukując rytm...”, wpatrywali się w odległy punkt lub obserwowali parę, która znakomicie tańczyła tango. Inni biegali po schodach lub ekshibicjonistycznie całowali się przed toaletami, a jeszcze inni po prostu dali się porwać, pozwolili, by świat wirował w walczku, starając się nie uronić ani kropelki z tej arcyważnej chwili.

O północy zakończyło się wszystko i może jakiś nocny marek widział tłumy wychodzące z „Trisii”, dziewczyny i chłopaków. I kwiaty, z których powoli spadały płatki. A tańczących dopadały myśli, co to w ogóle było, jak to nazwać, czy ja w to uwierzę?... Nagromadziło się w nich coś jak ambrozja, płynne szczęście, która daje to wszędzie poszukiwane poczucie sensu i celu, poczucie przekraczania chwili. Chociaż z drugiej strony wszystko jest takie samo, tylko zmieniają się akty w tej sztuce bez końca, a my dajemy się ogłupić aktorskimi sztuczkami i grą światła w ich pięknych oczach. Bardzo pięknych.

eMeRka

Motor: niezadowolony

Jestem niezadowolony. Nie, nie tak – generalnie nastawiam się do świata pozytywnie. Mam na myśli „niezadowolony jako motor ludzkich zmagania”. O, jak ambitnie zabrzmiało. Czasem, by spłodzić artykuł, szukam inspiracji u ludzi w moim otoczeniu i taki podsunęto mi temat.

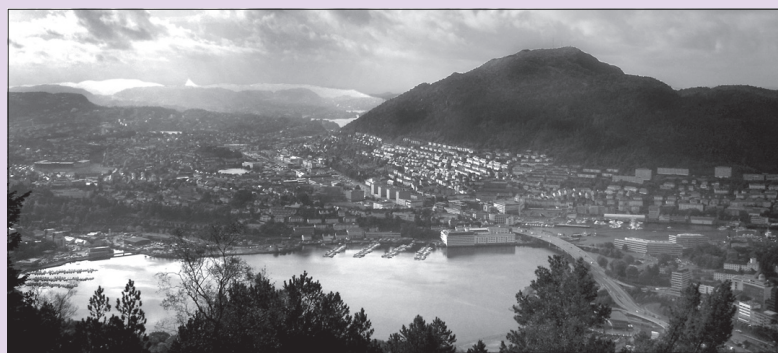
Często zdarza się również, że w poszukiwaniu natchnienia surfuję w sieci. Czasem wychodzą z tego różne rzeczy, np. zaglądam na jeden z największych polskich portali informacyjnych, pozwalam im, żeby rzucili we mnie czymś ciekawym. Omijam sprawy polityczne (bo w gruncie rzeczy w polityce zawsze coś się dzieje, jednak ogólnie nic się nie dzieje) i wpadam na pierwszy artykuł, zaraz po politykach: „Chińczycy wyhodowali fluorescencyjną świnię”. Taka jest chyba ironia losu, że zewsząd jesteśmy zasypany różnego rodzaju odpadami informacyjnymi, i to akurat wtedy, kiedy mamy na to najmniejszą ochotę. A kiedy już rozrywam koszulę i wypinam pierś, by dzisiejsze nowoczesne dziennikarstwo wymierzyło we mnie serię tematów, pod wpływem których można by zmienić życiową filozofię, okazuje się, że najważniejszymi rzeczami, jakie zdarzyły się w ostatnim czasie, są świnią i jej świecący ryj.

Najwyraźniej redaktorzy jednego z najbardziej szanowanych dzienników polskich są całkiem zadowoleni z życia. We mnie jednak tkwi taki małomiasteczkowy grymas, że siły wyższe obdarzyły mnie okienkiem w gazetce i mogę docierać do ludzi, wpływać na tok myślenia innych, niemal poruszać światem. A tu – masz babo placek! Oczywiście – nie wątpię w przełomowość nowoczesnej genetyki.

Serdecznie zapraszam do czytania prasy i proponuję, by na portalach informacyjnych przejrzeć reakcje czytelników. W taki sposób można się dowiedzieć, jak dany tekst dotarł (lub nie dotarł) do przeciętnego Kowalskiego. Tak więc, kiedy pisałem już komentarze dotyczące osiągnięć w Chińskiej Republice Ludowej i pomysły na różne organy ludzkie, które zainteresowani z chęcią daliby sobie podświetlić, zastanawiam się, czy nie lepiej napisać czegoś o polityce.

Wiadomo, że niezadowolony, pewien dyskomfort psychiczny lub wręcz fizyczny był powodem powstania największych wynalazków w historii ludzkości. Wierzę też, że chińscy naukowcy mają wielki bagaż dyskomfortu, by dokonywać takich przełomowych odkryć w swoich laboratoriach. Najwięksi odkrywcy, artyści, władcy i mistrzowie byli w wielu wypadkach okaleczeni niespełnionym dzieciństwem, sytuacją społeczną i finansową, problemami natury duchowej, lub także po prostu samotnością. Niezadowolony towarzyszyło im często już od kołyski i było źródłem wielkiego potencjału twórczego. Może mistrz Albert Einstein właśnie to miał na myśli, kiedy oznajmił, że „tajemnicą twórczości jest wiedza, jak ukrywać źródła odkryć”.

Może nie zainicjowałem tutaj przełomowego odkrycia. Będzie jednak dobrze, jeżeli chociaż jedna osoba po przeczytaniu tych słów zastanowi się nad selekcją informacji we własnej głowie oraz inspiracjami do własnych zmagania mniej lub bardziej twórczych. Jeżeli tak, to mogę z dumą stwierdzić, że jestem zadowolony. I dlatego więcej już (jak na razie) nie napiszę. TR

odpowiada: Nie wiem, mam tylko czternaście lat. Albo... Przyjeżdża bergeńczyk do Oslo, wysiada z pociągu i krzyczy: UFO! Ludzie, nie do wiary! Prawdziwe UFO! W końcu podchodzi do niego mieszkaniec Oslo: Uspokój się, chłopie. To słońce.

Z kolei, kiedy nadarzy się słoneczny dzień, to każdy wykorzystuje go maksymalnie. Nauczycielki z dziećmi wychodzą na zewnątrz. Studentów brakuje na wykładach. Ludzie zwijają się

czym prędzej z pracy. Wszyscy udają się gdzieś w góry, na przechadzki.

Norwegia dziś ⁽⁵⁾

Nikt nie marnuje dnia, bo nie wiadomo, jak długo będzie potem znowu padać.

Jednak miałam szczęście, bo pogoda po dwóch deszczowych miesiącach kompletnie się zmieniła. To znaczy, nie padało już całymi dniami, a raczej było, jak u nas. Trochę deszczu, trochę słońca. Nawet tydzień, dwa zdarzały się bez deszczu. Bergeńczycy wypowiadali się, że dobrych dziesięć lat nie było takiej pogody. Norweska studentka powiedziała nam, że to naprawdę rzadki przypadek: W zeszłym roku jesienią padało dwięćdziesiąt dni w kawałku! W końcu pogoda przestała być tematem numer jeden. Kilkakrotnie zabierałam się do pisanie na temat bergeńskiego deszczu, jednak w końcu zawsze zrezygnowałam, bo jak tu pisać, skoro wpadające przez okno słońce razi w oczy! Nie było deszczu, ale nie było także śniegu. To akurat jednak nic nadzwyczajnego, bo w Bergen przeciętne temperatury wynoszą zimą od 0°C do 5°C. Tak więc nikt nie mógł zrozumieć, że wracam z Norwegii i jakichś pięć stopni poniżej zera w Cieszynie jest dla mnie wielkim mrozem ;') Pogodnego nowego roku.

hela

Telewizja

SOBOTA 12 STYCZNIA

■ TVP 1

6.20 Fitness Club **6.45** Był taki dzień 12 stycznia **6.50** Smaki polskie **7.00** Dzień dobry w sobotę **7.35** Rok w ogrodzie **8.00** Wiadomości **8.15** Siedem Rad Mewlany **8.45** Nowy Testament - Ostani będą pierwszymi **9.15** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie **9.30** Ziarno **9.55** Baranek Shaun **10.05** Scooby, gdzie jesteś? **10.30** Siódme niebo **11.15** Kandydat **11.40** Zadziwiająca życie bezkręgowców **12.10** Podróżnik - Belize San Ignacio **12.30** Kuchnia z Okrasą **13.00** Wiadomości **13.10** Skąpiec **15.10** Sąsiedzi (s.) **15.40** Śmiechu warte **16.25** Lotos Cup 2008 **16.30** Puchar Świata w Predazzo **17.20** Teleexpress **17.35** Puchar Świata w Predazzo - Konkurs na skocznici HS 134 **18.25** Faceci do wzięcia (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Znamie (film niem.) **22.05** Aleksander Wielki (film USA) **0.25** W cieniu słońca **1.55** Zabić każdy może **3.15** Był taki dzień 12 stycznia.

■ TVP 2

6.00 Sennik polski **6.05** Echa Panoramy **6.35** Gwiezdny pirat **7.00** Spróbujmy razem **7.25** Poezja łączy ludzi - „Prawa i obowiązki” **7.35** M jak miłość (s.) **8.30** Pytanie na śniadanie **10.30** Wielcy odkrywcy **10.40** Rafa koralowa **11.40** Na dobre i na złe **12.30** Egzamin z życia **13.25** Święta wojna **14.00** Familiada **14.30** Złotopolscy (s.) **15.05** Duże dzieci **16.00** Miłość na antypodach **17.40** Na wyłączność **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.50** Sport-telegram **19.10** Europa da się lubić **20.00** Miesięcznik Moralnego Niepokoju **20.55** Dziewczyny z wyższych sfer (film USA) **22.40** Niebezpieczny przeciwnik **0.10** Sylwester z dwójką - Wrocław 2007/2008 **1.05** Ona i On - wojna płci **1.55** Noc zagadek.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Narciarski weekend **8.30** Serwis info **8.45** Cukierenka dziadka Benka **9.15** Serwis info - flesz **9.30** Serwis info **10.02** Życie raz jeszcze - Teraz mam żyć **10.30** Serwis info **10.55** Serwis kulturalny **11.01** Było, nie minęło **11.30** Serwis info **11.55** 16/16 **12.30** Serwis info **13.00** Kowalski i Schmidt **14.02** Na rozkaz **14.30** Serwis info **15.02** Biznes - tydzień **16.01** Punkt widzenia **16.30** Serwis info **16.45** Aktualności **16.50** Tygodnik regionalny **18.00** Aktualności **18.45** Narciarski weekend **18.55** Deskitu **19.00** U nos w Bytkowie **19.30** Pora na kulturę **20.00** 30 minut ekstra **20.30** Serwis info **20.49** Tygodnik Polski **21.45** Aktualności **23.30** Patrol **23.53** 30 minut ekstra **0.21** Studio Wschód **0.54** Punkt widzenia.

■ POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.00** Pierwsza miłość (s.) **6.45** Jesteśmy **7.15** Power Rangers (s.) **7.45** Hugo **8.15** Dotyk anioła (s.) **9.15** Ewa gotuje **9.45** Eureko, ja to wiem! **10.55** Zakochany pingwin **12.15** Jaś Fasola (s.) **12.45** Czarodziejki (s.) **13.45** Dom nie do poznania **14.45** Się kręci **15.15** Daleko od noszy (s.) **15.45** Tylko miłość (s.) **16.45** Trzeci bliźniak (film USA) **18.50** Wydarzenia **19.30** Miodowe lata - Ptak na parapecie (s.) **20.00** Cóрка D'Artagnana (film franc.) **23.00** Halo Hans **00.00** Tajny projekt (film kanad.) **1.55** Słowo gliny (film franc.) **3.35** Nagroda gwarantowana.

■ TVC 1

6.10 Z kangurzej kieszeni **6.20** Czeskie bajki **6.30** Sezamie, baw się razem z nami **6.55** Bolek i Lolek (s. anim.) **7.05** Willy Fog w poszukiwaniu przygód (s. anim.) **7.30** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **7.55** Niech żyje szkoła! **8.10** Drużyna gazetowa (film USA) **9.35** Zaczarowane buty **9.50** Sprawy detektyw Partacza **10.20** Powrót nad Śnieżną Rzekę (film austral.) **12.00** Wiadomości **12.05** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.35** Auto Moto Styl (mag.) **13.10** Niewiedza nie usprawiedliwia **13.25** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **13.55** Hobby magazyn J. Bohdalovej **14.25** Moda – Ekstrawagancja – Maniera (mag.) **14.50** Oczarowanie (s.) **15.50** Mężczyzna moich marzeń (film fr.-br.) **17.15** Taxi **17.57** Minuta z przyrody

18.00 Wiadomości **18.10** Maharal – tajemnica talizmanu (s.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości **20.00** Sportowiec **2007 21.50** Wiadomości **22.00** Gorączka sobotniej nocy (film USA) **0.05** Czarne anioły **1.00** 13 komnata Jany Andersikovej **1.25** List do Ciebie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Lekarz domowy **8.40** Odlamki czasu **9.00** Pamięć drzew (s. dok.) **9.20** Magazyn folklorystyczny **9.40** Nasza wieś (mag.) **10.00** Muzyka dęta (mag.) **10.25** Puchar Świata w narciarstwie zjazdowym Słowenia (transmisja) **11.35** Simpsonowie (s.) **12.05** Piątka w Pomarańcy **13.00** Sabotaż (mag.) **13.30** Film o filmie Dreamgirls **13.40** Puchar Świata w narciarstwie zjazdowym - Słowenia (transmisja) **14.50** Kinobox (mag.) **15.20** El Nino (dok.) **16.10** Kamera w podróży (cykl dok.) **17.05** W morskich otchłaniach (dok.) **18.00** O języku czeskim **18.15** Poszukiwania sztuki **18.30** Kultura.cz (mag.) **19.00** Uwertury i intermezza oper **19.35** Simpsonowie (s.) **20.00** Zapraszamy do teatru: Celebrity s.r.o. **22.00** 333 (mag. lit.) **22.55** Noc z Andełem **0.25** Wielka muzyka nocna **1.00** Hotel Zacisze (s.) **1.25** Wielka muzyka nocna.

■ NOVA

6.25 Brzydkie kaczątko (s. anim.) **6.50** Animowany świat pana Magoo (s. anim.) **7.15** Cudowny świat Walta Disneya **8.00** W.I.T.C.H. (s.) **8.25** O.C. (s.) **9.15** Eso (lista przeb.) **10.15** Obóz marzeń (film USA) **12.00** Dzwoncie do TV Nova **12.25** Śladami krwi (film czes.) **14.05** Mr. Bean (s.) **14.30** Pogromcy duchów II (film USA) **16.20** Maverick (film USA) **18.35** Przyprawy (mag.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Tristan i Izolda (film koprod.) **22.15** The Ring (film USA-jap.) **0.15** Oddział Widmo II (film USA) **2.20** Czeski bodyguard.

■ PRIMA

6.05 Kocia banda (s. anim.) **6.35** Tutenstein (s. anim.) **7.00** Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.20** Dookoła świata w 80 dni (s. anim.) **7.45** Sylwester i Tweety (s. anim.) **8.25** Dzika Afryka (s. dok.) **8.55** Salon samochodowy **9.50** Nie do wiary **10.45** Hercule Poirot (s.) **11.45** Columbo (s.) **13.15** Batman (film USA) **15.40** Premier League Live **16.00** Everton FC – Manchester City **18.05** Wiadomości, prognoza pogody **18.10** Jak zbudować marzenie **18.55** Wiadomości, sport **19.25** M.A.S.H. (s.) **20.00** Moja miłość (film USA) **22.15** Barwy nocy (film USA) **1.05** Jej alibi (film USA) **2.40** Sexy szansa.

NIEDZIELA 13 STYCZNIA

■ TVP 1

5.50 Fitness Club (s.) **6.40** Był taki dzień 13 stycznia **6.44** Jestem wolna **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach **8.00** Domisie - Magiczne sztuczki **8.25** Sąsiedzi - Ochroniarze (s.) **8.35** Angielski z Jedyką, czyli The Best Guest Show **8.45** Kadra 2012 **9.00** Teleranek **9.30** Kłamstwo ma krótkie nogi **10.55** Pod prasą **11.25** Tydzień **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **13.00** Wiadomości **13.45** Puchar Świata w Predazzo - Konkurs na skocznici HS 134 **14.40** Lotos Cup 2008 - Szukamy następców mistrza **14.50** Puchar Świata w Predazzo - Konkurs na skocznici HS 134 **15.45** Kyle XY (film USA) **16.25** Dzik - Dzik z natury **17.00** Teleexpress **17.20** Jak to melodia? **18.05** Szkoda gadać **18.30** Przeboje 2007 **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Powiedz „tak” **22.00** Jackie Brown (film USA) **0.40** Idiota (film ros.) **2.25** Kinematograf **2.55** Wokół wielkiej sceny **3.20** Był taki dzień 13 stycznia.

■ TVP 2

5.45 Kopciuszek **6.10** Złotopolscy (s.) **7.05** M jak miłość (s.) **7.50** Sto tysięcy bocianów **8.20** Wielcy odkrywcy - Benedykt Polak **8.25** Wyjechani **9.00** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **9.15** Z Dwójką bezpieczniej **9.30** Zacisze gwiazd - Maryla Rodowicz **9.55** Wojciech Ciejrowski boso przez świat **10.30** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świą-

tecznej Pomocy **11.30** Doktorze, do dzieła! **13.15** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **13.55** Familiada **14.25** Złotopolscy (s.) **15.00** Mini szansa - Golec uOrkestra **16.00** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **17.00** Na dobre i na złe - Paweł i Gawel **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Podróże z żartem - Kraje, których nie ma **19.55** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **21.10** Cudowne ocalenie (film USA) **22.40** EUROexpress **22.50** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **0.05** 49. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Jazzowej **1.00** W poniedziałek rano.

■ TV KATOWICE

6.35 Spełniona w biznesie **6.49** Integracja **7.02** Wierzę, wątpię, szukam **7.30** Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Nie tylko dla pobożnych **8.00** Śląski koncert życzeń **8.30** Serwis info **8.45** Śląska lista przebojów **9.01** Światowiec **9.30** Serwis info **9.45** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **9.57** Bez komentarza **10.01** O co chodzi? **10.58** Serwis kulturalny **11.02** Teleplotki **11.46** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **12.01** Telewizja objazdowa **12.30** Serwis info **13.00** Jacek Sobala - zapraszam **13.30** Serwis info **13.45** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **14.30** Serwis info **14.40** Polska : Słowacja - Mecze towarzyski **15.30** Serwis info **15.37** Polska : Słowacja - Mecze towarzyski **16.30** Serwis info **16.45** WOŚP **16.50** Z życia Kościoła **18.00** Aktualności **18.45** Retransmisje sportowe **20.30** Serwis info **20.51** Młodzież kontra **21.45** Aktualności **22.00** XVI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **22.30** Serwis info **23.05** Sportowa niedziela **0.00** Półkownicy **0.25** O co chodzi?

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) **7.15** Gadżet i Gadżetinis (s. anim.) **7.45** Tutenstein **8.15** Power Rangers **8.45** Kochanie, zmniejszłem dzieciaki (s.) **9.45** Słoneczny patrol **10.45** Mój przyjaciel niedźwiedź **12.45** Eryk wiking **14.45** Piotr Bałtroczyk przedstawia **15.45** Sue Thomas - Słyszające oczy FBI **16.45** Świat według Kiepskich (s.) **17.45** Rodzina zastępcza plus - Dwie planety **18.50** Wydarzenia **19.30** Miodowe lata **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **21.55** Studio Lotto **22.00** Afera naszyjnikowa (film USA) **0.30** Sposób użycia **1.00** Rozmowy nocą **1.15** Magazyn sportowy **2.15** Nocne randki.

■ TVC 1

6.05 Birlibán (bajka) **6.25** Bajka **6.35** O prosiaczku i koźleciu (bajka) **6.45** Poranek z Dadą (dla dzieci) **7.00** Willy Fog w poszukiwaniu przygód (s. anim.) **7.30** Boisko 7 **9.45** Kalendarium **10.00** Wędrująca kamera (mag.) **10.30** Obiektyw (mag.) **11.00** Taka zwykła rodzina (s.) **11.35** Lekarz i perkusista **12.00** Pytania V. Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Bajka **14.10** Magazyn religijny **14.45** Mistrz kat (film czes.) **16.30** Słowo na niedzielę **16.35** Praga, miasto wież (s.) **17.00** TVC **17.20** Na oslep **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.05** Etykieta **18.15** Pieskie życie **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Piękny czas (film czes.) **21.45** 168 godzin **22.15** Wiadomości **22.25** Losowanie Sportki i Szansy **22.30** Blondynka w śpiącym lesie ½ (film fr.-bel.) **0.10** Wydział spraw zamkniętych (s.) **0.55** Świat sztuki **1.50** Talk show J. Krausa.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS **7.15** City Folk – Lizbona, 2005 **7.50** Panorama **8.35** Antologia czeskiego humoru **9.20** Puchar Świata w narciarstwie zjazdowym Słowenia (transmisja) **10.30** Poszukiwanie czasu utraconego **10.50** Poszukiwania sztuki **11.05** Klub filmu animowanego **12.05** Puchar Świata w narciarstwie zjazdowym Słowenia (transmisja) **13.20** Świat sztuki: Kocham – nie kocham **14.15** Wojna pokus (film USA) **16.15** Film o filmie **16.25** Znaki i rytuały **16.40** Święci i świadkowie **16.55** Filmowe powroty: Buldocze plemię (film br.) **18.30** Kultura.cz (mag.) **19.00** Koncert muzyki klasycznej **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Wieczór na temat... Ostatni barakowóz **21.50** Na

plywalni z Richardem Bona (talk show) **22.15** Teatr żyje! (mag.) **22.50** Dogrywka **23.20** Czeska Filharmonia dla młodzieży **0.05** Sportowiec 2007.

■ NOVA

6.35 Brzydkie kaczątko (s. anim.) **7.00** Animowany świat Pana Magoo (s. anim.) **7.25** Cudowny świat Walta Disneya **8.10** W.I.T.C.H. (s. anim.) **8.35** Łowca krokodyli (s. dok.) **9.30** Sue Thomas: Słyszające oczy FBI (s.) **10.20** Kobieta prawa (s.) **11.55** Agencja bez ryzyka (s.) **12.45** Bez pamięci (film USA) **14.10** Miss & Mr. Wellness 2007 **15.15** Goldfinger (film br.) **17.10** Detektyw Monk (s.) **17.55** Poradnik domowy **18.50** Obywatelskie judo (pr. publ.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Trójkąt bermudzki 2/3 (film br.-USA) **21.30** Odlamki **22.00** Zagubieni (s.) **22.45** Kamienie śmierci (s.) **0.25** Strażnik Tekساسu (s.).

■ PRIMA

6.35 Tutenstein (s. anim.) **7.00** Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.20** W 80 dni dookoła świata (s. anim.) **7.45** Sylwester i Tweety (s. anim.) **8.00** Koniec Hitlera (s. dok.) **9.05** Świat 2008 (mag.) **9.35** Nie do wiary **10.25** Columbo (s.) **11.50** Receptariusz prima pomysłów **13.00** Niedzielnia partia (pr. dys.) **14.00** Film o filmie **14.20** Jeszcze bardziej zgrzyliwi tetrycy (film USA) **16.20** Włamywacze (film USA) **18.45** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.25** M.A.S.H. (s.) **20.00** „Ber nebo neber” (quiz show) **21.10** Rekin (s.) **22.10** Nie z tego świata (s.) **23.10** Blade (s.) **0.05** Jak zbudować marzenie **0.40** Sexy szansa **1.20** Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 14 STYCZNIA

■ TVP 1

5.57 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Gumisie - Przez żołądek do... **9.00** Budzik **9.30** Rozgadana farma - Kasandra odchodzi i kropka **9.55** Dwa światy **10.20** Jak to melodia? Wydanie specjalne **11.10** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** W kolejce po euro **12.35** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jak to melodia? (teleturniej) **14.00** Byli sobie odkrywcy - Magellan, pierwsza podróż dookoła świata **14.30** Szkoda gadać **15.00** Wiadomości **15.10** Miłość puka do drzwi (film niem.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Jak to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Brat Elvis **22.05** Bracia i siostry (film USA) **23.00** Lista zabójstw (film USA) **0.35** Kojak (s.) **2.10** Był taki dzień 14 stycznia **2.15** Notacje - Franceska Michalska.

■ TVP 2

6.25 Statek miłości (s.) **7.30** EUROexpress **7.35** Przystanek praca **7.50** Niezwykłe ranki Marcina Ranka - Niech żyje dobry czarodziej **8.05** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.50** Kącik poradnikowy **11.20** SpełniONA w biznesie (mag.) **11.40** Dr Quinn (s.) **12.25** Złotopolscy (s.) **12.55** Weterynarz na safari (s.) **13.25** Między nami seniorami **13.35** Znaki czasu **14.00** Smaczne go! **14.50** Program rozrywkowy **15.15** Flipper (s.) **16.00** Na dobre i na złe - Paweł i Gawel (s.) **17.00** Czterej pancerni i pies (s.) **18.00** Program lokalny **18.55** Sport-telegram **19.05** Koło fortuny **19.40** Olimpijczycy 2008 **20.10** M jak miłość **21.00** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.10** Brzydula Betty (s.) **22.00** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.55** Warto rozmawiać **23.55** Panorama **0.10** Esencja nastroju **1.05** Maleńczuk śpiewa songi Kurta Weilla **1.50** Wielcy odkrywcy - Benedykt Polak.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.02** Gość poranka **8.30** Serwis info **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** TV Katowice poleca **10.10** Gość poranka **10.30** Serwis info **11.03** Biznes - otwarcie dnia **11.25** Serwis kulturalny **12.08** Komentarz - kraj **13.08** Komentarz - świat **14.08** Komentarz - kraj **15.05** Serwis ekonomiczny **15.10** Raport z Polski **16.13** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Poza rządem **17.00** TV Katowice poleca **18.00** Aktualności **18.45** Tropiciiele **19.00** Na co dzień **19.15** Tygodnik regionalny **19.50** TV Katowice zaprasza

20.01 Raport z Polski **20.20** Forum **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek **0.02** Miasta porty - okna na świat **0.30** Forum.

■ POLSAT

6.15 Adam i Ewa (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Łowcy skarbów **9.30** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **10.30** Rodzina zastępcza plus - Filozofia polisy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Zostać miss (s.) **13.00** Świat według Kiepskich (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Mamuśki (s.) **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.45** Wydarzenia **16.15** Interwencja **16.30** Graczykowie (s.) **17.00** Rodzina zastępcza plus **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Z Archiwum X (s.) **21.00** Szklana pułapka II (film USA) **23.50** Nieustraszeni **0.50** Nagroda gwarantowana **2.00** Nocne randki **5.00** Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Sezamie, baw się razem z nami **9.00** Krzyżowy ogień (film USA) **10.25** Niechciani lokatorzy (dok.) **11.20** Człowiek a technika (cykl dok.) **11.45** Niewiedza nie usprawiedliwia **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.40** Oczarowanie (s.) **14.35** Simpsonowie (s. anim.) **15.10** Legendy Kung Fu (s.) **16.00** Kwiz dla dzieci **16.25** Tajemnice Toma Wizarda **16.45** Zaczarowane przedszkole **17.15** AZ-kwiz <

Życzenia

*Jakaż to radość nieopisana,
że znowu roczek, Babciu Kochana,
przeżył dla Ciebie bez smutku, troski,
pośród rodziny i łaski Boskiej.
O, niechaj zawsze drogie Twe lata
Bóg pomyślnością, szczęściem przeplata,
by wśród wielbiącej Ciebie rodziny
obchodzić możemy już 103 urodziny.*

Z okazji zacnego jubileuszu 103. urodzin naszej Mamusi, Babci, Prababci i Praprababci

pani MARII PETERKOWEJ

z Bystrzycy, który obchodzi w niedzielę 13. 1. 2008, życzą dużo zdrowia i szczęścia do dalszych lat córka Danusia, wnuczki Marcela i Renata z rodzinami, a do życzeń dołącza również teściowa wnuczki Marceli, Madziowa Anna.

GL-029

*Szczęśliwej podróży do kolejnych jubileuszów!
Niech dobry los się kłania w pas...
Sto lat, sto lat jeszcze raz.*

Dnia 15 stycznia obchodzą Srebrne Gody

państwo SONIA i WIESŁAW MUCHOWIE

z Karwiny Darkowa. Z okazji jubileuszu najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i wszystkiego, co daje radość, składają koledzy „Czwrtletnik”.

GL-019

Przesyłając gratulacje z okazji pięknych Srebrnych Godów

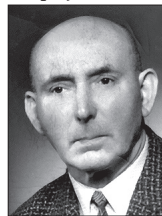
rodzicom SONI i WIESŁAWOWI MUCHOM

życzymy, abyście dalej szli przez życie trzymając się mocno za ręce, zawsze uśmiechnięci, zawsze razem, zawsze pewni swoich uczuć. Córki Basia i Magda.

RK-007

Wspomnienia

*Kto w wierze, w cnotliwości ukończy ziemski bój,
ten pójdzie do radości i znajdzie pokój swój.*

Dnia 12. 1. 2008 mija 26. rocznica zgonu

śp. KAROLA GROCHOLA

z Bystrzycy. O wspomnienie i modlitwę prosi żona z rodziną.

AD-002

*Trudno Cię było pożegnać,
jeszcze trudniej bez Ciebie żyć.*

Dnia 11. 1. 2008 minęła 1. bolesna rocznica, kiedy nas na zawsze opuścił

śp. WŁODZIMIERZ SZOSTOK

z Suchej Górnej. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi żona, synowie z rodzinami oraz siostra.

AD-004

*Człowiek, którego życie nie głaskało po głowie,
który jednak potrafił z tego życia wykrzesać piękno
i utrwalić je na stronicach swych licznych książek.*

(kj)

*No cóż, moje dziewczyny,
pozostały wam już tylko wspomnienia...*

Dnia 15 stycznia 2008 minie 10 lat od nieodżałowanego odejścia

śp. WIESŁAWA ADAMA BERGERA

Najbliżsi proszą o złożenie wspólnego wieńca najmilszych wspomnień oraz dziękują za chwilę szczerzej zadumy.

RK-010

Dnia 11 stycznia minęła 4. bolesna rocznica, kiedy na zawsze opuściła nas nasza Kochana Żona, Matka, Babcia i Prababcia

śp. BRONISŁAWA RUCKA

z Gutów. O chwilę wspomnień prosi żonę, córkę i syn z rodzinami.

GL-026

Dnia 12. 1. 2008 przypominamy sobie 20. rocznicę, kiedy odszedł od nas na zawsze w wieku 41 lat

śp. FRANCISZEK ZNISZCZOŁ

z Gutów, były pracownik kopalni ČSM w Stonawie. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę zadumy i cichych wspomnień prosi żona i syn.

GL-021

*Czas szybko mija, lecz pamięć
w naszych sercach pozostaje.*

Dnia 9. 1. 2008 minęła 1. rocznica, kiedy na zawsze odszedł od nas

śp. WILHELM WAŁACH

z Żukowa Dolnego. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień prosi żona, córka i syn z rodzinami.

GL-006

Nekrologi

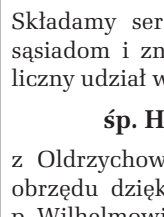

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 8. 1. 2008 zmarła w wieku 79 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. HILDA CHORZEMPOWA

z domu Salamon, z rodu Rudolów i Mucinów, pochodząca z Karwiny Kopalni, zamieszkała w Orłowej Lutyni. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 14 stycznia 2008 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Karwinie Kopalniach. W smutku pogrążona rodzina.

RK-009

Składamy serdeczne podziękowania krewnym, sąsiadom i znajomym za wyrazy współczucia i liczny udział w uroczystości żałobnej

śp. HELENY CYMORKOWEJ

z Oldrzychowic. Za dostojne przeprowadzenie obrzędu dziękujemy również ks. B. Tasce oraz p. Wilhelmowi Zmletemu. Zasmucona rodzina.

AD-005

Co w teatrze

POLSKA SCENA – CZ. CIESZYN: Kąpielisko Ostrów (12, godz. 17.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości region. od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Ratatuj (12, 13, godz. 15.30); Zaczarowana (12, 13, godz. 17.45; 14, godz. 20.00); Resident Evil – Zagłada (12, 13, godz. 20.00; 14, godz. 17.45); **Reflex:** Eliza-

beth: Złoty wiek (12, 13, godz. 17.00; 14, godz. 20.00); Ennemi Intime (12, 13, godz. 20.00); Ex: Piła 4 (12, 13, godz. 19.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Film o pszczołach (12-14, godz. 15.30, 17.45); Elizabeth: Złoty wiek (12-14, godz. 20.00); **TRZY-NIEC – Kosmos:** Bolek i Lolek (12, godz. 10.00); Film o pszczołach (12-14, godz. 16.00); „Václav“ (12-14, godz. 17.30); Elizabeth: Złoty wiek

GL-012

(12-14, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** „Gympl“ (12, godz. 18.00); Na fali (13, godz. 16.00); **CIESZYN – Piast:** Don Chichot (12-14, godz. 14.30, 16.15); Skarb narodów: Księga tajemnic (12-14, godz. 18.00); Beowulf (12-14, godz. 20.15).

Oferty

SPRZEDAM samochód Felicię EFF 61 GLXi, rok produkcji 1995. Tel.: 558 736 923. GL-024

SPRZEDAM samochód Fiat PUNTO 55 S – nowe przewody hamulcowe i sprzęgło. Rok produkcji 1996, za 45 000 kc. Tel.: 558 712 135, 605 564 991. GL-005

TAXI Trzynieć tel. 800 224 225 – aż 6 osób. GL-760

Oferta pracy

POSZUKUJEMY tłumaczy i lektorów do prowadzenia zajęć z języka czeskiego. Tel.: 558 711 240, e-mail: info@ewsk.eu. GL-025

DO SPRZĄTANIA pomieszczeń biurowych w Hawierzowie i Cz. Cieszynie zatrudnimy pracownika/ pracownicę z rentą inwalidzką, tel.: 605 268 243, insgraf@insgraf.cz GL-030

Zapisy

ORŁOWA LUTYNIA – Przedszkole i szkoła podstawowa zapraszają do wpisów, które odbędą się w budynku szkolnym 17. 1. w godz. 13-17 oraz 18. 1. w godz. 8-12.

BYSTRZYCA – Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. S. Hadyny z Polskim Językiem Nauczania informuje, iż zapisy do klasy 1. odbędą się 18. 1. w godz. 8-16 w lokalu klasy 1. (budynek szkolny przy drodze do

GL-013

Nydku). W tym samym dniu i czasie odbędą się również zapisy do bystrzyckiego przedszkola.

Co w terenie

GRÓDEK – Zapraszamy wszystkich mieszkańców gminy i okolicy na przedstawienie pt. „Jasełka” w wykonaniu dzieci z Gródka 13. 1. o godz. 15.30 do Domu PZKO.

KARWINA FRYSZTAT – MK PZKO zaprasza 26. 1. o godz. 19.00 do fryszackiego Domu PZKO na BAL NAD OLZĄ. Grać będzie Music Cocktail H. Hellera, zatańczą „Błędowianie”. Bogaty bufet. Miejscówki z kolacją (250 kc) zamawiać można codziennie u p. Doroty Lach, tel.: 776 060 316.

PODZIĘKOWANIE – Dziękujemy panu inż. Bronisławowi SIUDOWI za załatwienie zatrzymania pociągu w miejscu otwartej furki w Mostach k. Jabłonkowa w niedzielę 6. 1. Sympatycy PTTS. RK-011

CO W TERENIE również na str. 2

Firma handlowa poszukuje

osoby do sprzedaży okien i nadzoru realizacji zamówień

Wymagania:

- wykształcenie średnie
- znajomość pracy na komputerze
- zdolności organizacyjne
- dokładność i precyzyjność
- prawo jazdy kat. B

Miejsce zatrudnienia w Karwinie

Zainteresowanych prosimy o przesłanie życiorysu pod adres el.:

Info@OKokna.cz

Poszukujemy handlowca do sprzedaży technologii nadruków przedmiotów reklamowych

Wymagania:

- wykształcenie średnie
- prawo jazdy kategorii B
- znajomość języka polskiego
- bardzo dobra umiejętność komunikacji
- samodzielność, pomysłowość i chęć realizacji
- dobra umiejętność obsługi komputera – Word, Excel, mile widziana znajomość Corel

Oferujemy:

- stałe wynagrodzenie miesięczne + premie w zależności od wyników
- zatrudnienie w firmie z długoletnią tradycją
- pracę w młodym dynamicznym zespole

Życiorys proszę przesłać pod adres:

Univox spol. s r. o., ul. Karvinská 392, 737 01 Český Tešín
e-mail: univox@univox.cz, tel.: 558 737 604-5, fax: 558 737 606.

GL-018

Spółka YAWAL CS, s. r. o.

poszukuje

kobiety lub mężczyzny na stanowisko

referenta spraw administracyjno-biurowych

Wymagania:

- wykształcenie średnie
- znajomość pracy na PC
- znajomość języka polskiego
- znajomość języka angielskiego lub niemieckiego mile widziana
- prawo jazdy kategorii B

Oferujemy:

- stabilną pracę w międzynarodowej firmie
- pracę w młodym kolektywie
- wynagrodzenie wg własnego zaangażowania
- bonusy dla pracowników

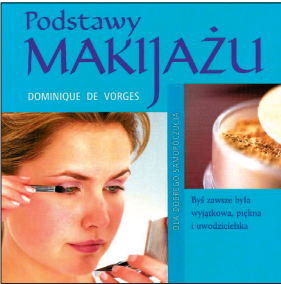
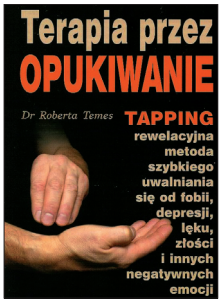
List motywacyjny wraz z CV prosimy przysłać pod niżej wskazany adres lub pocztą elektroniczną na poncza@yawal.cz do 21 stycznia 2008.

YAWAL CS, s. r. o., Masarykovy sady 18, 737 01 Český Tešín, tel. 558 737 813

DR ROBERTA TEMES – »Terapia przez opukiwanie«

Wyd. „KDC”. „Cudowne sposoby uzdrowienia – To nie dla mnie! Potrzebuję dowodów i naukowej dokumentacji!”. Wielu z nas może podpisać się pod tymi stwierdzeniami. Robiła to również autorka poradnika. Aż do momentu, w którym odkryła działanie tappingu – terapii przez opukiwanie, którą teraz nazywa zdumiewająco skuteczną metodą samoleczenia i samopomocy psychologicznej. Zwolennicy medycyny niekonwencjonalnej na całym świecie od dawna polecają tą technikę a sceptycy coraz częściej pod jej wpływem modyfikują poglądy!

DOMINIQUE DE VORGES – »Podstawy makijażu«

Wyd. „KDC”. Masz czasem ochotę odmienić swój image, ale nie jesteś zwolenniczką ekstrawagancji? A może pragniesz umalować się w wyrafinowany sposób, by zwrócić na siebie uwagę wszystkich wokół? Nic łatwiejszego! – oznajmia autorka. Poznaj 15 przykazań zadbanej kobiety i rozpocznij przygodę z zachwycającą kolorowymi cieniami do powiek, eyelinerem, sztucznymi rzęsami, załotką, kredkami, konturówką i całą masą innych przyrządów oraz kosmetyków, które uczynią z Ciebie królową sylwestrowego balu!

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226).

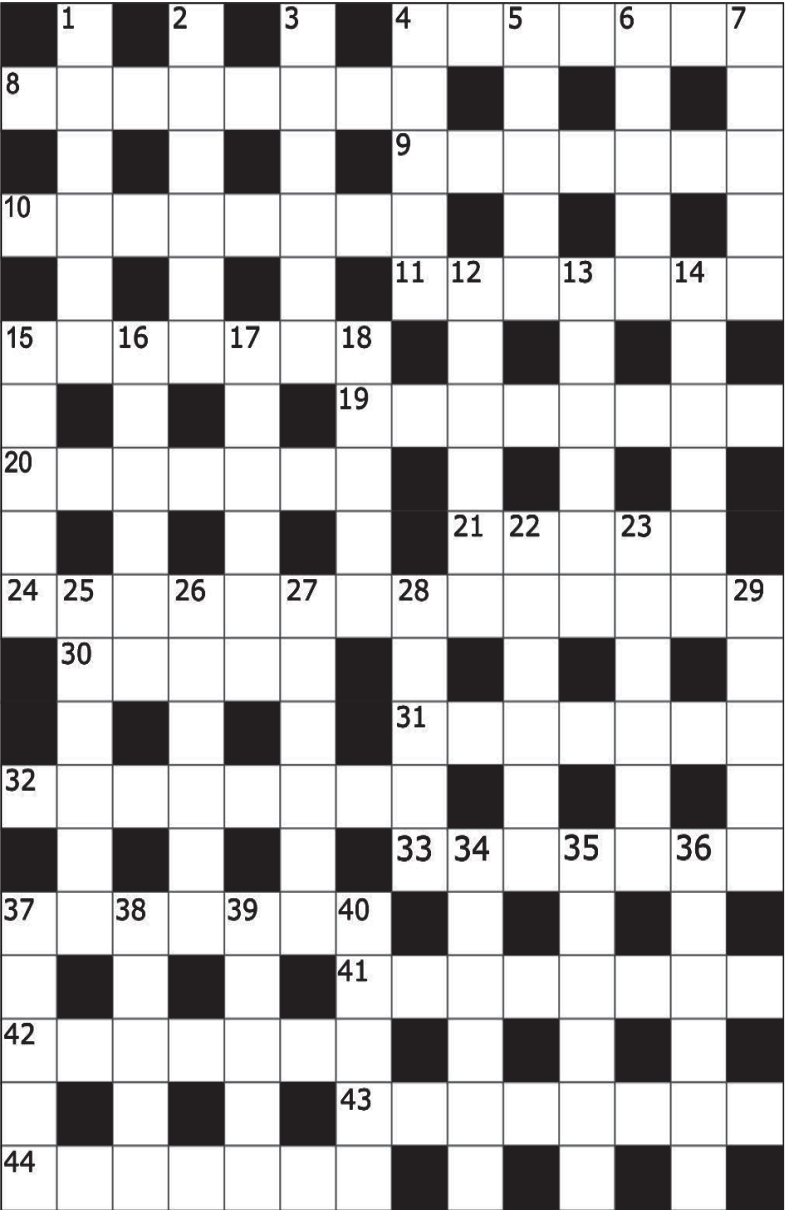
(kor)

Krzyżówka

POZIOMO: 4. zamiast płaszcza w szatni 8. niezbędne do święcenia 9. kołysze się w zegarze 10. pomieszczenie dla amatorów nikotyny 11. karkonoski ośrodek sportów zimowych 15. wysmażony kawałek słoniny 19. pracownik fizyczny 20. rozwidlona gałąź 21. uczucie niepewności 24. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Wieszcz z Czarnolasu) 30. drzwi klasztoru 31. kwadratowy stołek 32. cel drogi Trzech Króli 33. Zetor lub Ursus 37. futro ze skórek śmierzdźli 41. ogrodnik – badylarz 42. kogut indyjskiej rasy kur 43. najpotężniejsza rzeka 44. zabobon.

PIONOWO: 1. świt 2. biegłość nabyta doświadczeniem 3. zespół wyrazów powiązanych na podstawie gramatycznej zależności 4. „A jak królem, a jak katem będziesz” to jego dzieło 5. wełna kóz angorskich 6. udziela porad prawnych 7. abażur 12. celtycka nazwa Wielkiej Brytanii 13. drugi plon z łąk 14. placek biskupowy przekładany bakaliami 15. krańcowa część jakiejś powierzchni 16. jeden z trójcy najważniejszych bogów hinduizmu 17. rubaszny śmiech 18. katastrofa gospodarcza 22. choinkę ozdobi 23. więcej niż niechęć 25. cierpi na zaburzenia mowy 26. rodak 27. miasto festiwalu filmowego 28. At 29. klub z Mediolanu 34. pojazd dla Cezara 35. luksusowa ikra 36. niezidentyfikowany... latający 37. z pogardą o Niemcu 38. łagodny trawiasty stok górski 39. owoc palmy 40. port w Szwecji z promem do Świnoujścia.

Opr. JO

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowane zostanie **CD: „Henryk Jasiczek – Z sercem w zadumie”**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 18. 1. br. o godz. 12.00.

ZIMA W DYWIZYJNEJ SLAVII ORŁOWA I MFK HAWIERZÓW

Treningi w pełnym toku

SLAVIA ORŁOWA

W Orłowej jesienią dokonano małego cudu. Klub, który w połowie jesiennej rundy plasował się w strefie spadkowej, na półmetku sezonu liczy się w walce o najwyższe szczeble tabeli. Slavia po przejściu steru przez trenera Miroslava Čopjaka (zmienił Zdeňka Honusa – *przyp. JB*) nabrała wiatru w żagle i zimowe zajęcia rozpoczęła jako szósty zespół tabeli, ze stratą zaledwie siedmiu punktów do wicelidera Banika Ostrawa B. – *Zamierzamy uprzykrzyć życie faworytom* – powiedział „GL” trener **Miroslav Čopjak**, mając na myśli prowadzące w tabeli Krawarze i rezerwy Ostrawy. W orłowskim klubie doszło w styczniu do pierwszych zmian. Z zespołem pożegnał się doświadczony Roman Šťáštka, który ze względów rodzinnych karierę chce zakończyć w Starej Bieli. Wzmocnieniem drużyny jest jednak przyjsięcie innego ru-

tniarza, Karla Sochory. Do jego plusów można zaliczyć „uniwersalizm”. Sochora zdolny jest zagrać na bokach i środku obrony, a z konieczności także w linii pomocy. Z Radwanic przechodzi do Orłowej utalentowany Jakub Juříček. 20-letni pomocnik grał m.in. w młodzieżowych składach Witkowic i Teplic. – *W dalszym ciągu chcemy stawiać na młodzież, mecze w czwartej lidze to dla tych chłopców idealna szkoła życia* – powiedział naszej gazecie M. Čopjak. Jego zespół na inaugurację turnieju „Refotal Cup” zmierzy się dziś o godz. 8.30 z szóstoligowymi Dziečmorowicami. W Olbrachcicach Slavia zaplanowała też swoje zgrupowanie kondycyjne (od 28. 1. do 1. 2.). – *Skorzystalismy z gošcinnošti miejscowego Banika, na sztucznej trawie możemy więc trenować dwufazowo. A ješli dopisze pogoda, piłkarze w oddali ujrzą też szczyty Beskidów* – dodał, z przy-mrużeniem oka, orłowski szkoleniowiec.

MFK HAWIERZÓW

Ostatni klub tabeli do prac ratunkowych zaangażował w grudniu doświadzonego trenera Jaroslava Netoličkę. Trener, który w przeszłości prowadził m.in. pierwszoligową wówczas FC Karwinę, powraca do trenowania po prawie rocznej przerwie. – *Liczymy na jego došwiadčenie, to szkoleniowiec z duzym autorytetem wśród piłkarzy* – stwierdził prezydent klubu **Libor Prištaš**.

I liga hokeja na lodzie

HAWIERZÓW – SZUMPERK 1:2 po rzutach karnych (0:0, 0:1, 1:0 – 0:0). Bramki: 52. Seman – 27. Rákos, decydujący karny Fadrný. Sędziował Mikula. Kary 5:8, wykorzystane 1:0. W. 944. **HAWIERZÓW:** Valent - Huhto, Kundrátek, Klimeš, Varga, Novák, Lašek, Peštuka - Sochorek, Zdráhal, Mi-

Netolička zmienił na ławce trener-skiej Zoltána Beňo, prowadzącego drużynę w końcówce jesiennego sezonu po dymisji Milana Procházki. – *Jesienią sięgnęliśmy tylko po dwie wygrane i zdajemy sobie sprawę z tego, że mocno rozczarowaliśmy naszych kibiców*. W Hawierzowie na dywizyjny futbol przychodzi regularnie 700-800 kibiców, pod tym względem Indianie nie mają w czwartej lidze konkurencji. Gorzej sytuacja wyglądała jednak na boisku. Z nieudolnym atakiem (Hawierzów strzelił zaledwie 8 bramek, najmniej spośród 16 drużyn) i dziurawą defensywą Indianie niewiele mogli zdziałać. W kadrze piłkarskiej z dniem 11 stycznia doszło tylko do jednej zmiany. Jak już wspominaliśmy, do Orłowej przeniósł się Karel Sochora. Drużyna szkuje się do turnieju w Witkowicach, w tym roku z bardzo dobrą obsadą. Na pełnowymiarowym sztucznym boisku pojawi się Banik Ostrawa B, Petřkovice, Bogumin, Haj, Pusta Polom, Poruba i Czeladna. Od 15 stycznia zespół przebywać będzie na pięciodniowym zgrupowaniu zimowym w Ostrawie. **JANUSZ BITTMAR**

Spotkanie uczestników PIZ Szczyrk »Beskidy 2008«

Zapraszamy na spotkanie uczestników Polonijnych Igrzysk Zimowych Szczyrk „Beskidy 2008”, które odbędzie się w najbliższą środę o godz. 16.00 w salce posiedzeń Kongresu Polaków, w Czeskim Cieszynie przy ul. Komenského 4. **(r)**

Polscy siatkarze przegrali w Izmirze z Holandią 2:3 i mocno skomplikowali sobie kwestię awansu do igrzysk olimpijskich w Pekinie. Porażka w turnieju w Izmirze nie oznacza jednak końca marzeń polskich siatkarzy. Drużyna Raula Lozano będzie miała jeszcze jedną szansę. Polska zagra w interkontynentalnym turnieju kwalifikacyjnym. Wiosną odbędą się trzy takie turnieje: w Düsseldorfie (23-25 maja), Espinho (30 maja – 1 czerwca) i Tokio (31 maja – 8 czerwca). Na zdjęciu atakuje Daniel Pliński, z lewej przygotowany Piotr Gruszka. **(jb)**

Harmonogram turnieju piłkarskiego »Refotal Cup«

1. kolejka (12. 1.): Dziečmorowice – Orłowa (8.30), Sucha G. – Piast Cieszyn (10.05), L. Piotrowice – Lutynia D. (11.40), Cz. Cieszyn – Bystrzyca (13.15).
2. kolejka (19. 1.): Lutynia D. – Cz. Cieszyn (8.30), Cieszyn – L. Piotrowice (10.05), Orłowa – Sucha G. (11.40), Olbrachcice – Dziečmorowice (13.15).
3. kolejka (26. 1.): Sucha G. – Olbrachcice (8.30), L. Piotrowice – Orłowa (10.05), Cz. Cieszyn – Cieszyn (11.40), Bystrzyca – Lutynia D. (13.15).

4. kolejka (2. 2.): Olbrachcice – L. Piotrowice (8.30), Dziečmorowice – Sucha G. (10.05), Cieszyn – Bystrzyca (11.40), Orłowa – Cz. Cieszyn (13.15).
5. kolejka (9. 2.): Lutynia D. – Cieszyn (8.30), Dziečmorowice – L. Piotrowice (10.05), Cz. Cieszyn – Olbrachcice (11.40), Bystrzyca – Orłowa (13.15).
6. kolejka (16. 2.): Lutynia D. – Orłowa (8.30), Bystrzyca – Olbrachcice (10.05), Dziečmorowice – Cz. Cieszyn (11.40), Sucha G. – L. Piotrowice (13.15).

7. kolejka (23. 2.): Cz. Cieszyn – Sucha G. (8.30), Bystrzyca – Dziečmorowice (10.05), Lutynia D. – Olbrachcice (11.40), Cieszyn – Orłowa (13.15).
8. kolejka (1. 3.): Dziečmorowice – Lutynia D. (8.30), Sucha G. – Bystrzyca (10.05), L. Piotrowice – Cz. Cieszyn (11.40), Olbrachcice – Cieszyn (13.15).
9. kolejka (8. 3.): Cieszyn – Dziečmorowice (8.30), Orłowa – Olbrachcice (10.05), Bystrzyca – L. Piotrowice (11.40), Sucha G. – Lutynia D. (13.15). **(jb)**